

SKLEP KOMISIJE (EU) 2017/2116**z dne 27. julija 2017****o shemi pomoči SA.38398 (2016/C, ex 2015/E), ki jo je odobrila Francija – Obdavčitev pristanišč v Franciji***(notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 5176)***(Besedilo v francoskem jeziku je edino verodostojno)****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) PDEU,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenima členoma ⁽¹⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Službe Komisije so 3. julija 2013 vsem državam članicam poslane vprašalnik o delovanju in obdavčitvi njihovih pristanišč, da bi dobile celoten vpogled v to in da bi se razjasnil položaj pristanišč glede pravil Unije o državni pomoči. Francoski organi so odgovorili z dopisom z dne 25. oktobra 2013. Službe Komisije so v dopisu z dne 3. februarja 2014 zahtevale dodatne informacije o pravilih o francoskem davku od dohodkov pravnih oseb, ki se uporabljajo za pristanišča. Francoski organi so odgovorili z dopisom z dne 1. aprila 2014.
- (2) Komisija je z dopisom z dne 9. julija 2014 francoske organe v skladu s členom 21 Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: postopkovna uredba) obvestila o predhodni oceni francoskih pravil o obdavčitvi pristanišč. Komisija je v navedenem dopisu navedla, da je navedena pravila o državni pomoči označila za obstoječa, in pojasnila, zakaj jih šteje za nezdržljive z notranjim trgov. Komisija je dala francoskim organom možnost, da predložijo pripombe o predhodni oceni. Francoski organi so svoje pripombe predložili z dopisom z dne 7. novembra 2014. Službe Komisije so se s francoskimi organi sestale 12. decembra 2014. Dne 15. januarja 2015 so francoski organi Komisiji poslali dodatne pripombe. Službe Komisije so z dopisom z dne 1. junija 2015 francoske organe obvestile, da v tej fazi vztrajajo pri predhodnem stališču, izraženem v dopisu z dne 9. julija 2014.
- (3) Komisija je v dopisu z dne 21. januarja 2016 potrdila svoje stališče in francoskim organom v skladu s členom 108(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) in členom 22 postopkovne uredbe predlagala, naj se z začetkom davčnega leta 2017 z ustreznimi ukrepi odpravi oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb, do katere so upravičena pristanišča za dohodke od svojih gospodarskih dejavnosti. Francoski organi so bili pozvani, naj se v roku dveh mesecev brezpogojno in nedvoumno izrečejo o predlogu Komisije v skladu s členom 23(1) postopkovne uredbe.
- (4) Francoski organi so z dopisom z dne 11. aprila 2016 Komisiji predložili svoje pripombe. Dne 27. junija 2016 je bil organiziran sestanek med francoskimi organi in službami Komisije.
- (5) Ker odgovor francoskih organov ni pomenil brezpogojnega in nedvoumnega sprejetja predloga ustreznih ukrepov, je Komisija z dopisom z dne 8. julija 2016 odločila, da začne postopek, predviden v členu 108(2) PDEU, z uporabo člena 23(2) postopkovne uredbe. Sklep Komisije o začetku postopka je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽³⁾. Komisija je pozvala Francijo, naj predloži pripombe o vsebini sklepa. Tudi zainteresirane strani je pozvala, naj predložijo pripombe o zadevnem ukrepu.

⁽¹⁾ UL C 302, 19.8.2016, str. 23.⁽²⁾ Uredba Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 248, 24.9.2015, str. 9).⁽³⁾ UL C 302, 19.8.2016, str. 23.

- (6) Francija je svoje pripombe Komisiji predložila v dopisu z dne 19. septembra 2016.
- (7) Komisija je prejela pripombe naslednjih zainteresiranih strani: velikih pomorskih pristanišč v matični Franciji (Le Havre, Rouen, Dunkerque) in čezmorskih ozemelj (Gvajana, Guadeloupe), gospodarske zbornice, upravljavec pristanišč (gospodarska zbornica Bresta, gospodarska zbornica Bayonne v Baskiji), panožnih združenj ali predstavnikov pristanišč in pomorstva na splošno (Francosko združenje notranjih pristanišč (v nadaljnjem besedilu: AFPI), povezovalni odbor za spodbujanje vodnih poti Provoideau, Zveza pristanišč Francije (v nadaljnjem besedilu: UPF), Francoski pomorski inštitut), ozemeljskih skupnosti (departma Guadeloupe, regija Guadeloupe, regija Bretanja) in rotterdamskega pristanišča, ki deluje v imenu petih nizozemskih javnih pomorskih pristanišč.
- (8) Komisija je te pripombe posredovala Franciji in ji dala možnost, da nanje odgovori. Pripombe Francije je prejela z dopisom z dne 3. novembra 2016. Dne 16. novembra 2016 je bil organiziran sestanek med francoskimi organi in službami Komisije.

2. OPIS UKREPA IN OKOLIŠČIN

2.1 Lastništvo in upravljanje pristanišč v Franciji

- (9) Francoski pristaniški sistem (ribiška pristaniška, trgovska pristanišča in turistična pristanišča) vključuje pristanišča, ki pripadajo državi (na eni strani velika pomorska pristanišča, prej imenovana „avtonomna pristanišča“, in na drugi strani velika rečna pristanišča, zlasti avtonomni pristanišči Pariz in Strasbourg), in pristanišča, ki pripadajo ozemeljskim skupnostim. Čeprav Francija navaja, da je sporni ukrep usmerjen na ribiška in trgovska pristanišča, lahko subjekti, za katere velja oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb (kot so gospodarske zbornice), upravljajo turistična pristanišča, zato se postopek nanaša tudi nanje.
- (10) Velika pomorska pristanišča, do reforme leta 2008 ⁽⁴⁾ imenovana „avtonomna pristanišča“, so državna javna podjetja. Skoznje gre več kot 80 % francoskega pomorskega tovornega prometa. Po navedbah Francije velika pomorska pristanišča izvajajo naslednje naloge: upravljanje in policijski nadzor pomorskega prometa na pristaniških območjih in dostopnih poteh do njih prek kapitanij, urejanje in vzdrževanje pristaniške infrastrukture, upravljanje in razvoj pristaniškega prostora, splošna promocija pristanišča, razvoj ponudbe pristaniških storitev ter kopenskih železniških in rečnih povezav. Imajo finančno avtonomijo.
- (11) Za upravljanje velikih pomorskih pristanišč je pristojna država. Imajo javnega računovodjo, nadzirajo pa jih predstavniki države. Francija navaja, da so od reforme leta 2008, s katero so bile dejavnosti pretovarjanja prenesene na zasebni sektor, naloge velikih pomorskih pristanišč osredotočene na dejavnosti varnosti, zaščite in pristaniške policije na eni strani ter na naloge urejanja pristaniškega prostora na drugi strani. Pristanišča so od takrat lastniki svojega prostora.
- (12) Avtonomna rečna pristanišča, in sicer avtonomno pristanišče Pariz in avtonomno pristanišče Strasbourg, upravljajo državna javna podjetja. Druga rečna pristanišča upravljajo koncesionarji (na splošno gospodarske zbornice).
- (13) Pristanišča, ki pripadajo ozemeljskim skupnostim, imenovana decentralizirana pristanišča, nadzorujejo skupnosti, naloga njihovega upravljanja pa je na splošno dodeljena gospodarskim zbornicam ali pomorskim trgovskim zbornicam ⁽⁵⁾. Po navedbah Francije so ta pristanišča na splošno manjša in so pomembna na lokalni ravni.

2.2 Pravila o davku od dohodkov pravnih oseb, ki se uporabljajo za pristanišča

- (14) V skladu s določbami člena 205, člena 206(1) in člena 1654 splošnega davčnega zakonika (code général des impôts, v nadaljnjem besedilu: CGI) so pravne osebe zasebnega ali javnega prava, ki upravljajo podjetje ali se ukvarjajo s pridobitnimi dejavnostmi, zavezane za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb. V skladu s členom 165 priloge 4 k CGI so javna podjetja industrijske ali trgovske narave zavezana za plačilo vseh neposrednih davkov in podobnih dajatev, ki se uporabljajo za podobna zasebna podjetja. Člen 167 priloge 4 k CGI določa, da se te določbe uporabljajo zlasti za „gospodarske zbornice“ in „avtonomna pristanišča“ (ki so leta 2008 postala velika pomorska pristanišča, razen nekaterih pristanišč, kot sta avtonomni rečni pristanišči Pariz in Strasbourg).

⁽⁴⁾ Glej Sklep Komisije z dne 29. junija 2011 glede ukrepa SA.27106 (C 13/09 – prej N 614/08), ki ga Francija namerava izvesti v korist francoskega pristaniškega sektorja (UL L 221, 27.8.2011, str. 8).

⁽⁵⁾ Trgovinske zbornice, ki imajo sedež v obmorskem mestu, in trgovinske zbornice, ki so ne glede na svojo zemljepisno lego koncesionarji javne opreme v pomorskem pristanišču.

- (15) Vendar so bili „avtonomna pristanišča, pomorske trgovinske zbornice, gospodarske zbornice, ki upravljajo pristaniške objekte, občine koncesionarji javne opreme v lasti države v pomorskih pristaniščih in podjetja, ki lahko namesto njih upravljajo to opremo,“ z ministrskima sklepoma z dne 11. avgusta 1942 in 27. aprila 1943 ⁽⁶⁾ oproščeni davka od dohodkov pravnih oseb. Ta oprostitev se na splošno nanaša na vse „nepremičnine in storitve, ki so potrebne za upravljanje pristanišč ali ki so neposredno odvisne od tega upravljanja“. V davčni dokumentaciji je navedeno, „da je treba prosto uporabljati zgoraj navedeni sklep [sklep z dne 11. avgusta 1942] in ohranjati oprostitev davka ne samo kar zadeva storitve, katerih pomorska narava je nesporna, temveč tudi za objekte pomorskih trgovinskih zbornic, ki so, čeprav niso pristaniški objekti v pravem pomenu besede, povezani z upravljanjem pristanišča, brez katerega ne bi bili smiselni,“ in da so tudi „finančni prihodki, ki jih avtonomna pristanišča in pomorske trgovinske zbornice prejmejo iz naslova naložb zneskov, ki izhajajo iz upravljanja pomorskih industrijskih in trgovinskih objektov,“ prav tako oproščeni davka od dohodkov pravnih oseb.

3. RAZLOGI ZA ZAČETEK FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE

- (16) Komisija je v dopisu z dne 8. julija 2016 ugotovila, da francoski organi niso sprejeli časovnega načrta za izvajanje ustreznih ukrepov, navedenega v njenem dopisu z dne 21. januarja 2016, in da se zdi – čeprav je v preambuli navedeno, da načeloma ne ugovarjajo ukrepom, ki jih predlaga Komisija –, da postavljajo pod vprašaj ugotovitve Komisije, da je bila malim pristaniščem odobrena državna pomoč. Komisija meni, da francoski organi niso brezpogojno, nedvoumno in v celoti sprejeli ustreznih ukrepov, ki jih je Komisija predlagala 21. januarja 2016.
- (17) Ker je Komisija še vedno menila, da oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb v korist pristanišč zaradi njihove gospodarske dejavnosti pomeni obstoječo shemo državne pomoči in ker je dvomila o združljivosti te sheme pomoči z notranjim trgovim, se je odločila v skladu s členom 23(2) postopkovne uredbe začeti postopek, določen v členu 108(2) PDEU.

4. PRIPOMBE FRANCOSKIH ORGANOV IN ZAINTERESIRANIH STRANI PO ZAČETKU FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE

4.1 Podjetja/gospodarske dejavnosti

- (18) Nekateri upravljavci francoskih pomorskih pristanišč in predstavniki upravljavcev pristanišč, predvsem velikega pomorskega pristanišča Le Havre, gospodarska zbornica Bresta in zveza UPF, menijo, da pristanišča niso „podjetja“ v smislu člena 107(1) PDEU. Francoski organi se s to utemeljitvijo strinjajo in dodajajo, da pristanišča „niso podjetja kot druga“, temveč „akterji, ki opravljajo storitve za druga podjetja“, in da „dejstvo, da je v Pogodbi o delovanju Evropske unije predviden *ad hoc* člen [člen 93] glede državne pomoči v sektorju prevoza, kaže, da je želel evropski zakonodajalec to posebnost upoštevati“.

4.1.1 Dejavnosti, ki so splošnega pomena ali spadajo med temeljne naloge države

- (19) Po navedbah gospodarske zbornice Bresta opravljajo pristanišča negospodarsko dejavnost izvajanja storitev splošnega pomena, pri čemer so javni organi edini pristojni za opredelitev obsega dejavnosti splošnega pomena. Člen 107(1) PDEU se ne uporablja, kadar država „izvaja javna pooblastila“, kar drži v primeru pristanišč, ki opravljajo izvedbene dejavnosti, za katere jih je zakonito pooblastila država. Po mnenju gospodarske zbornice Bresta je v ministrskih sklepih z dne 11. avgusta 1942 in 27. aprila 1943 uporabljen člen 165 priloge 4 CGI in priznано, da dejavnosti pristanišč niso pridobitne.
- (20) Zveza UPF in veliko pomorsko pristanišče Le Havre dodajata, da so nekatera francoska pristanišča objekti bistvenega pomena, „katerih nerazpoložljivost bi lahko znatno zmanjšala vojaški ali gospodarski potencial, varnost ali zmožnost preživetja naroda“ v smislu člena L. 1332-1 zakonika o obrambi, tako da predstavljajo infrastrukturo, namenjeno dejavnostim v zvezi z bistvenimi nalogami države.
- (21) Veliko pomorsko pristanišče Le Havre ob sklicevanju na zadevo C-276/97 poudarja, da so velika pomorska pristanišča osebe javnega prava, ki svojo dejavnost opravljajo v okviru posebne ureditve glede njihovega ustanavljanja, nadzora, upravljanja in prihodkov. Kot „osebe javnega prava“, ki opravljajo dejavnosti „kot javni organi“, naj bi velika pomorska pristanišča izpolnjevala pogoje za oprostitev DDV, določeno v členu 4(5) Šeste direktive o DDV.

⁽⁶⁾ Glej francosko davčno dokumentacijo BOI-IS-CHAMP-30-60, točka 230 in naslednje.

- (22) Francoski organi in več upravljavcev pristanišč menijo, da so operacije poglobljanja dna, ne glede na to, ali se izvajajo znotraj ali zunaj pristanišč, negospodarske in da je Komisija to poudarila v Sklepu z dne 20. oktobra 2004 v zadevi N520/200[3] (***)⁽⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: sklep z dne 20. oktobra 2004). Pojasnjujejo, da ta dejavnost omogoča uporabo vseh terminalov in je potrebna, da se vsem gospodarskim subjektom, ki to potrebujejo, zagotovi povsem varen dostop do plovnih poti in celinskih voda pristanišč, ter tako omogoča prosti promet vsem plovilom. Od poglobljanja dna naj bi imeli korist vsi gospodarski subjekti na območju, ki ga pokriva pristanišče, in torej pomorska skupnost v celoti.

4.1.2 Negospodarske dejavnosti

- (23) Veliko pomorsko pristanišče Le Havre opozarja, da je struktura pristaniških pristojbin opredeljena na nacionalni ravni in da je Sodišče v zadevi C-343/95 navedlo, da je pomembno to, da dajatve odobri javni organ. Meni, da so vse naloge, ki jih ima veliko pomorsko pristanišče v skladu s členom L. 5312-2 zakonika o prometu, negospodarske glede na prakso odločanja Komisije, med drugim glede na Sklep z dne 20. oktobra 2004 in sklepa, navedena v točki 17(a) in (f) Obvestilo Komisije z dne 19. julija 2016 o pojmu državne pomoči⁽⁸⁾ (v nadaljnjem besedilu: obvestilo z dne 19. julija 2016). Meni, da lahko velika pomorska pristanišča od reforme leta 2008 samo izjemoma upravljajo javno opremo, kar je edina dejavnost, ki bi se lahko potencialno štela za gospodarsko dejavnost.
- (24) Veliko pomorsko pristanišče Le Havre in gospodarska zbornica Bresta menita, da naj bi se kakršna koli preostala gospodarska dejavnost pristanišč vsekakor štela za pomožno, zato se taka dejavnost ne bi smela šteti za gospodarsko v skladu s točkama 18 in 207 obvestila z dne 19. julija 2016.
- (25) Združenje AFPI navaja, da je za pristanišča zagotavljanje donosnosti naložb, kar je odločilen cilj klasičnega podjetja pri izbiri naložb, na drugem mestu za javnim interesom. Združenje AFPI meni, da je Komisija sama v sklepu z dne 20. oktobra 2004 priznala, da projekti v zvezi s pristaniško infrastrukturo „ne bi bili nikoli začeti na povsem komercialni podlagi“. Dodaja, da se lahko konkurenčno pravo uporablja samo za pridobitna ali komercialna podjetja in da se dobiček, ki ga ustvarijo notranja pristanišča (rečna pristanišča), ki nimajo delničarjev, dosledno reinvestira.

4.2 Gospodarska prednost

- (26) Več upravljavcev francoskih pomorskih pristanišč in predstavnikov upravljavcev notranjih pristanišč meni, da zadevni ukrep predstavlja nadomestilo za naloge, ki so jih javni organi dodelili pristaniščem. Veliko pomorsko pristanišče Dunkerque trdi, da stroški teh nalog dosledno presegajo teoretično obračunan davek od dohodkov pravnih oseb. Oprostitev davka torej pristaniščem ne bi dala gospodarske prednosti.

4.3 Selektivnost

- (27) Francoski organi in več upravljavcev francoskih pomorskih pristanišč menijo, da ukrep ni selektiven, saj se nanaša na vsa francoska pristanišča in je že več kot 70 let sestavni del francoskega davčnega sistema.
- (28) Dodajajo, da naj Komisija ne bi mogla dokazati, v čem so pristanišča v dejanskem in pravnem položaju, ki je primerljiv s položajem drugih družb, ter opozarjajo, da pristanišča na podlagi nacionalnega prava zagotavljajo pogoje za delovanje, ki jih potrebujejo prevozniki za opravljanje nalog, ne da bi tem konkurirali ali jih nadomeščali, in morajo zagotavljati izvajanje nalog, ki pomenijo javno službo ali izhajajo iz zahtev javnih organov. Veliko pomorsko pristanišče Le Havre navaja, da se od drugih gospodarskih subjektov razlikujejo po velikem deležu pristaniških pristojbin v proračunu pristanišč, obsegu državnega nadzora nad velikimi pomorskimi pristanišči in dejstvu, da ni „gospodarskih subjektov, ki bi poslovali v običajnih gospodarskih razmerah [...]“, ob upoštevanju pravnega monopola, ki ga imajo velika pomorska pristanišča pri upravljanju pristanišč. Kar zadeva regijo Bretanja, naj bi dejstvo, da nekatera majhna pristanišča upravljajo gospodarske zbornice, kazalo na to, da so ta pristanišča v drugačnem položaju.

(***) Popravek vsebinske napake.

(7) Sklep Komisije z dne 20. oktobra 2004 o državni pomoči št. N 520/2003 – Belgija – Finančna podpora za infrastrukturna dela v flamskih pristaniščih, uvodna izjava 35 (UL C 176, 16.7.2005, str. 11).

(8) UL C 262, 19.7.2016, str. 1.

- (29) Gospodarska zbornica Bresta, upraviteljica pristanišča Brest, in veliko pomorsko pristanišče Le Havre navajata, da naj bi bila podlaga za oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb člen 165 priloge 4 CGI, če pristanišča ne opravljajo pridobitnih dejavnosti, za katere se obračuna davek od dohodkov pravnih oseb. Zato naj bi bila ministrska sklepa z dne 11. avgusta 1942 in 27. aprila 1943 samo potrditev, da se za pristanišča uporabljajo splošne določbe člena 165 priloge 4 ter členov 205 in 206 CGI.
- (30) Več upravljavcev pomorskih pristanišč se sklicuje na francoski ustavni svet, ki meni, da se lahko odstopi od načela enake davčne obravnave, če zakonodajalec različno obravnavo utemelji na objektivnih in razumnih merilih glede na cilje ukrepa ter če ta ne pomeni hude kršitve enakosti pred javnimi bremenmi (sklep št. 2012-238 QPC z dne 20. aprila 2012)⁽⁹⁾, in trdi, da obravnavani ukrep ne pomeni hude kršitve enakosti pred javnimi bremenmi.

4.4 Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino

- (31) Francoski organi in več upravljavcev francoskih pomorskih pristanišč navajajo, da Komisija ni dokazala izkrivljanja konkurence, konkurenca v prometu pa je majhna in privlačnost pristanišča se meri z velikim številom parametrov (zmogljivost drugih členov logistične verige), na katere zavezanost pristanišč davku od dohodkov pravnih oseb nima nobenega vpliva. Združenje AFPI meni, da si notranja pristanišča – drugače kot pomorska pristanišča – medsebojno ne konkurirajo, ker so zaledna območja veliko manjša in različna.
- (32) Francoski organi in več upravljavcev francoskih pomorskih pristanišč menijo, da dejavnost malih pristanišč (pristanišč, ki niso del vseevropskih prometnih omrežij) ne izkrivlja konkurence glede na obseg njihove dejavnosti in njihov predvsem lokalni vpliv, zlasti ker dejavnost malih francoskih pristanišč skupaj predstavlja samo 1 % celotnega prometa Unije. Komisija sama je priznala, da „po ustaljeni praksi pomoč za infrastrukturo v pristaniščih, katerih delež na zadevnem trgu je manjši od 5 % potniškega ali tovarnega prometa, nima negativnih učinkov na konkurenco in trgovino med državami članicami“ (sklep z dne 11. aprila 2016 v zadevi SA.43975 o pristanišču Funchal)⁽¹⁰⁾.
- (33) Več zainteresiranih strani meni, da čezmorska pristanišča ne morejo konkurirati pristaniščem drugih držav članic.
- (34) Po mnenju francoskih organov in več zainteresiranih strani bi danes uvedba davka od dohodkov pravnih oseb za francoska pristanišča dejansko pomenila izkrivljanje konkurence med evropskimi pristanišči, saj imajo vse države različne davčne stopnje. Dodajajo, da veliko držav svojim pristaniščem dodeljuje finančno podporo na različne načine, davčne ali drugačne.
- (35) Pristanišče Rotterdam meni, da bo davek od dohodkov pravnih oseb za nizozemska pristanišča leta 2017 pomenil znaten strošek, ki ga njihovim konkurentom, zlasti pristaniščema Dunkerque in Le Havre, ni treba plačevati.

4.5 Združljivost

- (36) Po mnenju francoskih organov in več upravljavcev francoskih pristanišč je zadevna oprostitve v vsakem primeru združljiva z notranjim trgovom, ker omogoča zagotavljanje nadomestila za nekatere naloge, ki jih financirajo pristanišča in ki spadajo med pristojnosti javnih organov (naloge v zvezi s kapitanijami, poglobljanjem dna za dostop do pristanišča, vzdrževanjem zaščitnih objektov, kopenskimi dostopnimi potmi, varstvom okolja ter varnostjo in zaščito). Ker znesek davka od dohodkov pravnih oseb, katerega je pristanišče oproščeno, ne presega zneska dajatev, ki spadajo med pristojnosti javnih organov, in je celo precej manjši od tega drugega zneska, naj bi bila ta oprostitve združljiva z notranjim trgovom.
- (37) Predstavniki upravljavcev notranjih pristanišč poudarjajo, da imajo notranja pristanišča pomembno vlogo pri razvoju multimodalnega prevoza, da naložbe pristanišč spadajo na področje uporabe člena 93 PDEU (usklajevanje prometa) in da tudi oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb spada na področje uporabe člena 107(3)(b) PDEU v zvezi s pomembnimi projekti v evropskem interesu, kot so kanal Sena - Severna Evropa in vseevropski prometni koridorji. Združenja AFPI navaja, da bi se člen 93 PDEU lahko uporabljal, ker določa „nadomestilo za opravljanje določenih storitev, ki so del javne službe“.

⁽⁹⁾ Uradni list Francoske republike z dne 21. aprila 2012, str. 7198.

⁽¹⁰⁾ Sklep Komisije z dne 11. aprila 2016 o državni pomoči SA.43975 (2016/NN) – Portugalska – Pomoč za naložbe za pristanišče Funchal (UL C 183, 11.5.2016, str. 1).

- (38) Po mnenju francoskih organov in več čezmorskih zainteresiranih strani bi bilo treba združljivost ukrepa za čezmorska pristanišča proučiti kot poseben primer glede na člen 349 PDEU. Zaradi majhnega trga, otoškosti ali izoliranosti teh ozemelj ter oddaljenosti od katerega koli drugega evropskega pristanišča se zdi zadevni ukrep brez pomena za konkurenco. Veliko pomorsko pristanišče na Guadeloupu omenja predlog o združitvi pomoči za tekoče poslovanje za čezmorski promet iz Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o splošnih skupinskih izjemah). Veliko pomorsko pristanišče v Gvajani meni, da opravlja nalogo splošnega pomena (javna varnost, nacionalna obramba, oskrba), ne da bi se spremenili trgovinski pogoji, ker je pristanišče izključno sredstvo za oskrbo. Zaradi stroškov namreč letalski tovorni promet, namenjen na to ozemlje, predstavlja samo 1 % celotnega tovarnega prometa. Zainteresirane strani menijo, da bi odprava oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb podražila oskrbo ozemlja – kar bi vplivalo na ceno blaga za končne kupce –, zmanjšala pa bi se tudi naložbena sposobnost. Poudarjajo, da bi bila taka odprava v nasprotju z drugimi davčnimi določbami o odstopanju, ki jih je Komisija sprejela kot ukrepe davčne pomoči naložbam ali nične stopnje DDV, ki omogočajo zmanjšanje stroškov potrošniških tokov.

4.6 Časovni načrt postopka

- (39) Več upravljavcev francoskih pomorskih pristanišč od Komisije zahteva prekinitve tekočega postopka do dokončanja sedanje evropske pristaniške agende, zlasti revizije uredbe o splošnih skupinskih izjemah in predloga uredbe o vzpostavitvi okvira za dostop do trga pristaniških storitev in finančno preglednost pristanišč (v nadaljnjem besedilu: predlog uredbe o pristaniških storitvah) ⁽¹²⁾. Začuden so nad hitrostjo postopka proti Franciji, medtem ko je Komisija z Nizozemsko dvajset let izmenjavala mnenja, preden je sprejela končno odločitev.
- (40) Pristanišče Rotterdam zahteva, naj Komisija odloži uvedbo davka od dohodkov pravnih oseb za nizozemska pristanišča, dokler se ne izvede sektorska raziskava in dokler ne bodo vsa pomorska pristanišča na območju severne Evrope (južna obala Severnega morja) hkrati postala zavezana davku, ali da naj vsaj hitro in sočasno uvede davek od dohodkov pravnih oseb za belgijska in francoska pristanišča.

5. PRESOJA UKREPOV

5.1 Obstoje državnih pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

- (41) V skladu s členom 107(1) PDEU je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgovom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.

5.1.1 Podjetja/gospodarske dejavnosti

5.1.1.1 Splošno

- (42) V skladu z ustaljeno sodno prakso „pojem podjetje zajema vse subjekte, ki opravljajo gospodarske dejavnosti, ne glede na pravni status subjekta in način njegovega financiranja“ ⁽¹³⁾. Po mnenju Sodišča je „gospodarska dejavnost vsaka dejavnost, ki obsega ponujanje blaga ali storitev na določenem trgu“ ⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (ULL 187, 26.6.2014, str. 1).

⁽²⁾ COM(2013) 296 final — 2013/0157 (COD), UL C 327, 12.11.2013, str. 111. Medtem je bil sprejet ta akt: Uredba (EU) 2017/352 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. februarja 2017 o vzpostavitvi okvira za izvajanje pristaniških storitev in skupnih pravil o finančni preglednosti pristanišč (UL L 57, 3.3.2017, str. 1).

⁽³⁾ Sodba Sodišča z dne 12. septembra 2000 v zadevi Pavlov in drugi, združene zadeve C-180/98 do C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, točka 74.

⁽⁴⁾ Glej sodbi Sodišča z dne 16. junija 1987 v zadevi Komisija/Italija, C-118/85, ECLI:EU:C:1987:283, točka 7, in z dne 18. junija 1998 v zadevi Komisija/Italija, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, točka 36.

- (43) V skladu s sodno prakso ⁽¹⁵⁾ je Komisija v vrsti odločb ugotovila, da sta komercialna uporaba in gradnja pristaniške infrastrukture gospodarski dejavnosti ⁽¹⁶⁾. Na primer, komercialna uporaba pristaniškega terminala, dana na voljo uporabnikom za plačilo dajatve, je gospodarska dejavnost ⁽¹⁷⁾. Poleg tega je Sodišče implicitno, vendar jasno, že priznalo gospodarska narava nekaterih pristaniških dejavnosti, zlasti „operacij natovarjanja, raztovarjanja, pretovarjanja, skladiščenja in nas splošno premikanja blaga ali kakršnega koli materiala v pristanišču“ ⁽¹⁸⁾. Ta načela se ne uporabljajo samo za pomorska pristanišča, temveč tudi za notranja pristanišča ⁽¹⁹⁾.
- (44) Komisija ne oporeka temu, da je lahko na pristanišča preneseno izvajanje nekaterih nalog javnih organov ali negospodarskih nalog, kot so nadzor in varnost pomorskega prometa ⁽²⁰⁾ ali nadzor onesnaževanja ⁽²¹⁾, niti tem, da pri izvajanju teh nalog pristanišča niso podjetja v smislu člena 107(1) PDEU. Komisija v zvezi s tem navaja, da lahko oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb, na katero se nanaša ta postopek, pomeni državno pomoč samo, če se nanaša na prihodke, ustvarjene z gospodarskimi dejavnostmi. Vendar dejstvo, da subjekt izvaja eno ali več državnih ali negospodarskih dejavnosti, ne zadostuje, da ne bi bil na splošno opredeljen kot „podjetje“. Pristanišče se torej šteje za „podjetje“, če – in kolikor – dejansko opravlja eno ali več gospodarskih dejavnosti.
- (45) Francoska pristanišča lahko opravljajo več vrst gospodarskih dejavnosti, ki ustrezajo zagotavljanju različnih storitev na več trgih ⁽²²⁾. Prvič, pristanišča zagotavljajo splošne storitve plovilom s tem, ko jim za plačilo omogočajo dostop do pristaniške infrastrukture. Drugič, nekatera pristanišča plovilom zagotavljajo bolj specifične storitve, med drugim pilotažo, dviganje, ravnanje s tovorom, privezovanje, in sicer tudi za plačilo. V prvih dveh primerih se plačilo, ki ga prejme pristanišče na splošno imenuje „pristaniška pristojbina“ ⁽²³⁾. Tretjič, pristanišča za plačilo dajejo določeno infrastrukturo ali nekatera zemljišča na voljo podjetjem, ki te prostore uporabljajo za lastne potrebe ali da plovilom zagotavljajo nekatere pristaniške storitve, omenjene zgoraj ⁽²⁴⁾.

⁽¹⁵⁾ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 2000 v zadevi Aéroports de Paris/Komisija, T-128/98, ECLI:EU:[T] (***) :2000:290, točka 125, po pritožbi potrjena s sodbo Sodišča z dne 24. oktobra 2002 v zadevi Aéroports de Paris/Komisija, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617. Glej tudi sodbo Sodišča prve stopnje z dne 17. decembra 2008 v zadevi Ryanair/Komisija, T-196/04, ECLI:EU:T:2008:585, točka 88. Sodba Splošnega sodišča z dne 24. marca 2011 v zadevi Freistaat Sachsen in Land Sachsen-Anhalt in drugi/Komisija, združeni zadevi T-443/08 in T-455/08, ECLI:EU:T:2011:117, zlasti točki 93 in 94, po pritožbi potrjena s sodbo Sodišča z dne 19. decembra 2012 v zadevi Mitteldeutsche Flughafen in Flughafen Leipzig-Halle/Komisija, C-288/11 P, ECLI:EU:C:2012:821, zlasti točke od 40 do 43 in 47.

⁽¹⁶⁾ Glej na primer Sklep Komisije z dne 15. decembra 2009 o državni pomoči N 385/2009 – Javno financiranje pristaniške infrastrukture v pristanišču Ventspils (UL C 62, 13.3.2010, str. 7); Sklep Komisije z dne 15. junija 2011 o državni pomoči 44/2010 – Republika Latvija – Javno financiranje pristaniške infrastrukture v Krievu salā (UL C 215, 21.7.2011, str. 21); Sklep Komisije z dne 22. februarja 2012 o državni pomoči SA.30742 (N/2010) – Litva – Gradnja infrastrukture za potniški in tovorni terminal v Klaipėdi (UL C 121, 26.4.2012, str. 1); Sklep Komisije z dne 2. julija 2013 o državni pomoči SA.35418 (2012/N) – Grčija – Širitev pristanišča Pirej (UL C 256, 5.9.2013, str. 2); Sklep Komisije z dne 18. septembra 2013 o državni pomoči SA.36953 (2013/N) – Španija – Pristaniški organ Bahíe de Cádiz (UL C 335, 16.11.2013, str. 1).

⁽¹⁷⁾ Glej na primer Sklep Komisije z dne 18. septembra 2013 o državni pomoči SA.36953 (2013/N) – Španija – Pristaniški organ Bahía de Cádiz (UL C 335, 16.11.2013, str. 1).

⁽¹⁸⁾ Sodba sodišča z dne 10. decembra 1991 v zadevi Mercii Convenzionali Porto di Genova, C-179/90, ECLI:EU:C:1991:464, točki 3 in 27; sodba Sodišča z dne 17. julija 1997 v zadevi C-242/95 GT-Link A/S proti de Danske Statsbaner, ECLI:EU:C:1997:376, točka 52: „Vendar iz tega ne izhaja, da upravljanje vseh komercialnih pristanišč pomeni opravljanje storitve splošnega gospodarskega pomena niti da celotne storitve, ki se zagotavljajo v takem pristanišču, pomenijo tako nalogo.“

⁽¹⁹⁾ Glej na primer Sklep Komisije z dne 18. decembra 2013 o državni pomoči SA.37402 – Prosto pristanišče Budimpešta (UL C 141, 9.5.2014, str. 1); Sklep Komisije z dne 17. oktobra 2012 o državni pomoči SA.34501 – Notranje pristanišče Königs Wusterhausen/Wildau (UL C 176, 21.6.2013, str. 1); Sklep Komisije z dne 1. oktobra 2014 o državni pomoči SA.38478 – Pristanišče Győr-Gönyü (UL C 418, 21.11.2014, str. 1).

⁽²⁰⁾ Odločba Komisije z dne 16. oktobra 2002 o državni pomoči N 438/02 – Belgija – Subvencije belgijskim pristaniškim upravam za izvrševanje nalog javne oblasti (UL C 284, 21.11.2002, str. 2).

⁽²¹⁾ Sodba Sodišča z dne 18. marca 1997 v zadevi Calì & Figli, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160, točka 22.

⁽²²⁾ Te dejavnosti se nanašajo na nepremičnine in storitve, potrebne za upravljanje pristanišč, in so torej oproščene davka od dohodkov pravnih oseb.

⁽²³⁾ Člen L. 5321-1 francoskega zakonika o prometu določa, da „se pristaniška pristojbina lahko pobira v pomorskih pristaniščih, ki pripadajo državi, ozemelskim skupnostim ali njihovim skupinam, za komercialno poslovanje ali nastanitev plovil v njih“ in da „je lahko ta pristojbina sestavljena iz več elementov“ ali „dajatev“ (v skladu s členom L. 5321-3 istega zakonika). Te določbe se uporabljajo tudi za rečna pristanišča v skladu s členom L. 4323-1 zakonika. Francoski ustavni svet je v sklepu št. 76-92 L z dne 6. oktobra 1976 menil, da zadevne določbe „za primer nastanitve plovil v pristaniščih in poslovanja v njih določajo pristojbine, katerih znesek je v celoti namenjen financiranju pristaniških stroškov [...], in sicer v zameno za uporabo javnih objektov in storitev, ki so zagotovljene v takih primerih, [ter da imajo te pristojbine] naravo dajatev za opravljeno storitev“.

⁽²⁴⁾ V skladu s členom L. 5312-2 zakonika o prometu je veliko pomorsko pristanišče med drugim odgovorno za „upravljanje in razvoj prostora, katerega lastnik je ali ki mu je dodeljen“. Glej tudi člen L. 5313-2 za avtonomna pristanišča in člen L. 4322-1 za avtonomno pristanišče Pariz.

- (46) Vsa francoska pristanišča ne opravljajo nujno vseh zgoraj omenjenih dejavnosti. Zlasti, kot poudarjajo nekatera med njimi, velika pomorska pristanišča *načeloma* ne morejo več upravljati „opreme, ki se uporablja za operacije natovarjanja, raztovarjanja, ravnanja s tovorom in skladiščenja v zvezi s plovili“ (člen L. 5312-4 francoskega zakonika o prometu). Vendar se zdi, da nekatera velika pomorska pristanišča še naprej upravljajo to opremo in zagotavljajo zadevne storitve ⁽²⁵⁾.
- (47) Če ima javni organ široko diskrecijsko pravico za opredelitev tistih med gospodarskimi dejavnostmi, ki bi lahko bile storitve splošnega gospodarskega pomena, to ne izključuje tega, da so te dejavnosti gospodarske. V skladu z ustaljeno sodno prakso namreč sam pojem „gospodarska dejavnost“ izhaja iz dejstev, med drugim obstoja trga za zadevne storitve, in ni odvisen od nacionalne izbire ali ocene. Tako to, da naj dejavnosti pristanišč ne bi bile pridobitne v smislu določb CGI, tudi če bi bilo tako, ne zadostuje za to, da bi bila tem dejavnostim odvzeta gospodarska narava v smislu zakonodaje o državni pomoči. Prav tako zgolj to, da je naloge, ki jih pristanišča opravljajo, nanje prenesla država, ne zadostuje za opredelitev zadevnih dejavnosti kot gospodarskih. Vse storitve splošnega gospodarskega pomena so namreč naloge, ki jih država prenese na podjetja. Storitve splošnega gospodarskega pomena pa pomenijo opravljanje gospodarskih dejavnosti.
- (48) Poleg tega to, da se lahko nekatera pristanišča označijo za objekte bistvenega pomena v smislu člena L.1332-1 francoskega zakonika o obrambi, ne omogoča, da bi se štelo, da pristaniške dejavnosti spadajo med temeljne naloge države v smislu zakonodaje o državni pomoči. Številne gospodarske dejavnosti na področju energije, telekomunikacij in prometa so lahko prav tako bistvenega pomena za življenje naroda, ne da bi jim to odvzelo gospodarsko naravo. Komisija opozarja tudi, da zakonik o obrambi (glej člene L. 1332-4, L. 1332-5 in L. 1332-6) izrecno omenja, da imajo nekateri od zadevnih gospodarskih subjektov naravo „podjetja“.
- (49) Poleg tega navedba, da naj bi velika pomorska pristanišča ustrezala merilom iz člena 4(5) Šeste direktive o DDV ⁽²⁶⁾, ki jih je Sodišče proučilo v zadevi C-276/97, v tem primeru ni upoštevana. Navedeni člen direktive o DDV določa, da se „[d]rжавni, regionalni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava [...] ne štejejo za davčne zavezance v zvezi z dejavnostmi ali transakcijami, ki jih opravljajo kot organi oblasti, tudi če pobirajo dajatve, pristojbine, prispevke ali plačila v zvezi s temi dejavnostmi ali transakcijami“, Sodišče pa meni, da „so dejavnosti, ki jih subjekti opravljajo kot organi oblasti v smislu prvega odstavka člena 4(5) Šeste direktive, tiste, ki jih osebe javnega prava izvajajo v okviru posebne pravne ureditve“ ⁽²⁷⁾. Čeprav je mogoče upoštevati, da pristanišča delujejo v okviru posebne pravne ureditve, zaradi te značilnosti same po sebi še ne prenehajo biti zavezanci za DDV ⁽²⁸⁾. Uveljavljanje oprostitev nikakor ne zanika gospodarske narave izvajanih dejavnosti, temveč potrjuje, da so izvajane dejavnosti gospodarske, saj ima oprostitev (ki neposredno vpliva na to, ali je oseba davčni zavezanec) smisel samo, če so dejavnosti gospodarske ⁽²⁹⁾. Predvsem je sodišče to merilo (opravljanje dejavnosti v okviru posebne pravne ureditve javnih organov) razvilo v zvezi s členom 4(5) direktive o DDV, v zakonodaji o državni pomoči pa nima ustreznice. Ravno nasprotno, v skladu s sodno prakso, navedeno v uvodni izjavi 43, pravna ureditev, ki se uporablja za gospodarske subjekte, ne zadostuje za izključitev obstoja gospodarske dejavnosti v smislu člena 107 PDEU.

⁽²⁵⁾ Glej računsko sodišče, Rezultat reforme velikih pomorskih pristanišč, Javno letno poročilo 2017 – februar 2017, francoska dokumentacija: „Ohranitev dejavnosti ravnanja s tovorom v nekaterih pristaniščih“.

⁽²⁶⁾ „Državni, regionalni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava se ne štejejo za davčne zavezance v zvezi z dejavnostmi ali transakcijami, ki jih opravljajo kot organi oblasti, tudi če pobirajo dajatve, pristojbine, prispevke ali plačila v zvezi s temi dejavnostmi ali transakcijami.“ Bistvo te določbe je danes povzeto v členu 13 Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L 347, 11.12.2006, str. 1).

⁽²⁷⁾ Sodba Sodišča z dne 12. septembra 2000 v zadevi Komisija Evropskih skupnosti proti Francoski republiki, C-276/97, ECLI:EU:C:2000:424, točka 40.

⁽²⁸⁾ Poleg pogoja v zvezi z neobstojem „znatnega izkrivljanja konkurence“ člen 4(5) določa, da „[v] vsakem primeru se osebe javnega prava štejejo za davčne zavezance v zvezi z dejavnostmi iz Priloge I, če obseg teh dejavnosti ni tako majhen, da bi bil zanemarljiv“. Zagotavljanje pristaniških storitev pa je navedeno v Prilogi I.

⁽²⁹⁾ Sodišče je v zadevi C-276/97 jasno opredelilo zadevno dejavnost (dati cestno infrastrukturo na razpolago uporabnikom za plačilo) kot gospodarsko dejavnost (točka 32), preden je proučilo, ali se uporablja oprostitev, določena v členu 4(5) (točka 37).

- (50) Tudi to, ali pristanišča delujejo na povsem komercialni podlagi ustvarjanja čim večjega dobička ali ne, ali dajejo prednost javnemu interesu pred donosnostjo naložb ali ne, ali so pridobitna ali ne in ali dosledno reinvestirajo dobiček ali ne, ne zadostuje za izključitev gospodarske narave dejavnosti, ki vključuje ponujanje blaga ali storitev na trgu ⁽³⁰⁾. Komisija poleg tega opozarja, da nekatera francoska pristanišča ustvarjajo dobiček, izplačujejo dividende državi ⁽³¹⁾ in torej ne reinvestirajo dosledno svojega dobička v infrastrukturo.
- (51) Nazadnje, argument francoskih organov, da PDEU vsebuje poseben člen (člen 93) za obravnavo državne pomoči na področju prometa, zgolj potrjuje, da so dejavnosti prometa gospodarske dejavnosti (sicer ne bi šlo za državno pomoč).

5.1.1.2 O dostopu do pristaniške infrastrukture na splošno

- (52) Kar zadeva natančneje storitve, ki jih pristanišča ponujajo za plačilo pristaniških pristojbin, to, da je struktura pristaniških pristojbin opredeljena na nacionalni ravni in da dajatve odobri javni organ, samo po sebi ne zadostuje, da bi bila tem storitvam odvzeta gospodarska narava ⁽³²⁾. V zadevi C-343/95, ki jo je navedlo veliko pristanišče Le Havre, je Sodišče upoštevalo predvsem naravo izvajanih dejavnosti za opredelitev njihove gospodarske narave (glej točki 18 in 23), dodatno pa odobritev tarif na nacionalni ravni. Poleg tega so pristanišča v skladu s francoskim zakonikom o prometu ⁽³³⁾ sama odgovorna za določitev tarif.
- (53) Kar zadeva sklicevanje velikega pomorskega pristanišča Le Havre na Sklep Komisije z dne 20. oktobra 2004 v zadevi N 520/200[3] ⁽³⁴⁾, Komisija navaja, da se je njena praksa odločanja od leta 2004 razvila v povezavi s sodno prakso Sodišča. Gradnja in vzdrževanje infrastrukture za dostop do pristanišč se, kadar to infrastrukturo lahko brez razlikovanja in brezplačno uporabljajo vsi uporabniki, normalno štejeta za splošna ukrepa, ki ju krije država v okviru svoje odgovornosti na področju razvoja pomorskega prometa. Razen če nekatere posebnosti zadeve zahtevajo drugačno ugotovitev, Komisija načeloma meni, da infrastruktura za dostop, ki se nahaja zunaj pristanišča, koristi pomorski skupnosti v celoti in da njeno javno financiranje ni državna pomoč. Nasprotno se za javno financiranje infrastrukture za dostop znotraj pristanišča načeloma predpostavlja, da konkretno koristi pri upravljanju pristanišča samega in pomeni državno pomoč ⁽³⁴⁾.

5.1.1.3 Dajanje posebnih zemljišč in infrastrukture na voljo podjetjem za plačilo

- (54) Iz Sklepa Komisije v zadevi SA.36346 ⁽³⁵⁾, navedenega v točki 17(f) obvestila z dne 19. julija 2016, ne izhaja, da upravljanje ali razvoj pristaniškega prostora in posebej oddajanje v najem ali dajanje na voljo posebnih zemljišč in infrastrukture za plačilo ni gospodarska dejavnost. Zadeva SA.36346 se je namreč nanašala na podporo oživitvi javnih zemljišč, in ne na oddajanje zemljišč v najem za plačilo.

⁽³⁰⁾ Glej sodbo Sodišča z dne 10. januarja 2006 v zadevi Cassa di Risparmio di Firenze SpA in drugi, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, točki 122 in 123.

⁽³¹⁾ Avtonomno pristanišče Pariz je tako plačalo 8 milijonov EUR za poslovno leto 2014 in 11 milijonov EUR za poslovno leto 2016. Veliko pomorsko pristanišče Dunkerque je plačalo 5 milijonov EUR za poslovno leto 2014 in 4 milijone EUR za poslovno leto 2016. Glej odloka z dne 18. februarja 2016 in 23. februarja 2017 o določitvi zneska dividend, ki jih državi izplačajo avtonomno pristanišče Pariz in velika pomorska pristanišča, JORF št. 0048 z dne 26. februarja 2016 in JORF št. 53 z dne 3. marca 2017. Izplačane dividende se s časom močno spreminjajo glede na čisti poslovni izid (med 14 % in 33 % za veliko pristanišče Le Havre v obdobju 2008–2013, med 22 % in 35 % za veliko pomorsko pristanišče Marseille v obdobju 2009–2014).

⁽³²⁾ Glej Sklep Komisije z dne 22. februarja 2012 o državni pomoči SA.30742 (N/2010) – Litva – pristanišče Klaipeda, uvodna izjava 9 (UL C 121, 26.4.2012, str. 1).

⁽³³⁾ Glej zlasti člena R. 5321-2 in R. 5321-11.

⁽³⁴⁾ Glej točki 5 in 7 analize mreže za pristaniško infrastrukturo (http://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/grid_ports_en.pdf) ter Sklep Komisije z dne 30. aprila 2015 o državni pomoči SA.39608 – Širitev pristanišča Wismar, uvodna izjava 31 (UL C 203, 19.6.2015, str. 3).

⁽³⁵⁾ Sklep Komisije z dne 27. marca 2014 o ukrepu SA.36346 (2013/N) – GRW land development scheme for industrial and commercial use (UL C 141, 9.5.2014, str. 1).

- (55) Na splošno oddajanje javnega prostora v najem za plačilo pomeni gospodarsko dejavnost, zlasti kadar pogodbeni partner pristanišča strankam zagotavlja pristaniške storitve ⁽³⁶⁾. Poleg tega je francoska uprava sama že izrazila mnenje, da bi morali biti prihodki od oddajanja zemljišča v najem (državne dajatve) predmet davka od dohodkov pravnih oseb že v skladu z nacionalnim pravom ⁽³⁷⁾. Iz pripomb k davčni zakonodaji, ki jih je objavila generalna direkcija za javne finance (uradna doktrina francoske davčne uprave) ⁽³⁸⁾, izhaja tudi, da so koncesijske dajatve za celotno pristanišče ali del pristanišča (na primer koncesija za javno opremo) predmet DDV, kar je še en pokazatelj njihove gospodarske narave.

5.1.1.4 Dejavnosti poglobljanja dna

- (56) Gradnja in vzdrževanje infrastrukture za dostop do pristanišč, med drugim poglobljanje dna rek, dostopnih poti in kanalov, se, kadar to infrastrukturo lahko brez razlikovanja in brezplačno uporabljajo vsi uporabniki, normalno štejeta za splošna ukrepa, ki ju krije država v okviru svoje odgovornosti na področju razvoja pomorskega prometa. Komisija načeloma razlikuje med položajema, ko se infrastruktura za dostop nahaja znotraj ali zunaj pristanišča in je dostopna širši javnosti. Razen če nekatere posebnosti zadeve zahtevajo drugačno ugotovitev, Komisija načeloma meni, da infrastruktura za dostop, ki se nahaja zunaj pristanišča, koristi pomorski skupnosti v celoti in da njeno javno financiranje ni državna pomoč. Nasprotno se za javno financiranje infrastrukture za dostop znotraj pristanišča načeloma predpostavlja, da konkretno koristi pri upravljanju pristanišča samega in pomeni državno pomoč ⁽³⁹⁾.
- (57) Komisija je na primer navedla, da je poglobljanje dna v estuariju, ki naj bi izboljšalo dostop do reke in koristilo brez razlikovanja vsem gospodarskim subjektom v estuariju in ob notranjih plovnih poteh, splošni ukrep, ki koristi pomorski skupnosti v celoti. Komisija je torej v navedeni zadevi menila, da poglobljanje dna ne pomeni gospodarske dejavnosti ⁽⁴⁰⁾.

5.1.1.5 Pomožne ali glavne gospodarske dejavnosti

- (58) Dejstvo, da so gospodarske dejavnosti subjekta manjšinske ali obrobne glede na negospodarske dejavnosti, načeloma ne omogoča, da bi se te gospodarske dejavnosti izognile uporabi pravil o državni pomoči.
- (59) Poleg tega, ne da bi bilo treba za vsako pristanišče posebej ovrednotiti delež različnih gospodarskih dejavnosti, iz zgornjih preudarkov izhaja, da je precejšen del dejavnosti, ki jih nekatere zainteresirane strani in francoski organi štejejo za negospodarske, gospodarskih. Poleg tega pristaniške pristojbine in koncesijske dajatve predstavljajo veliko večino prihodkov velikih pomorskih pristanišč ⁽⁴¹⁾ in znatno prispevajo k temu, da pristanišča ustvarjajo pozitivno davčno osnovo za davek od dohodkov pravnih oseb.

⁽³⁶⁾ Glej Sklep Komisije o državni pomoči SA.36953 (2013/N), pristanišče Bahía de Cádiz, uvodna izjava 29 (UL C 335, 16.11.2013, str. 1), Sklep Komisije o državni pomoči SA.30742 (N/2010), Klaipėda, uvodni izjavi 8 in 9 (UL C 121, 26.4.2012, str. 1), Sklep Komisije o državni pomoči N 44/2010, pristanišče Krievu Sala, uvodna izjava 67 (UL C 215, 21.7.2011, str. 21), Sklep Komisije o državni pomoči C 39/2009 (ex N 385/2009), pristanišče Ventspils, uvodna izjave 30, 57 in 58 (UL C 62, 13.3.2010, str. 7).

⁽³⁷⁾ Glej poročilo generalnega inšpektorata za finance (št. 2007-M-031-01) ter generalnega sveta za gradnjo cest (št. 005126-01) o posodobitvi avtonomnih pristanišč, julij 2008, stran 53 („Sedanje dajatve za opremo spadajo na področje obdavčljivih pridobitnih dejavnosti, vendar naj bi jih s predlagano reformo v srednjeročnem obdobju ukinili kot sredstvo pristanišč. V teh razmerah državne dajatve v srednjeročnem obdobju pomenijo bistveni in trajni vir obdavčljive dejavnosti“). (<http://www.ladocumentationfrancaise.fr/var/storage/rapports-publics/084000035.pdf>).

⁽³⁸⁾ Glej BOI-TVA-BASE-10-20-40-10, točke od 230 do 270 (<http://bofip.impots.gouv.fr/bofip/1474-PGP.html>). Glej tudi odgovor na pisno vprašanje št. 17487 Jeana Arthuisa, objavljen v JO Sénat (uradni list senata) z dne 10. marca 2011, stran 573, <http://www.senat.fr/questions/base/2011/qSEQ110317487.html>.

⁽³⁹⁾ Glej točki 5 in 7 analize mreže za pristaniško infrastrukturo (http://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/grid_ports_en.pdf).

⁽⁴⁰⁾ Glej Sklep Komisije z dne 11. marca 2014 o državni pomoči SA.35720 (2014/NN) – Združeno kraljestvo – Liverpool City Council Cruise Liner Terminal, uvodne izjave od 64 do 69 (UL C 120, 23.4.2014, str. 4).

⁽⁴¹⁾ Kot delež prometa pristaniške pristojbine in državni prihodki na primer predstavljajo 42 % oziroma 34 % (in skupaj 55 % stroškov poslovanja) za veliko pomorsko pristanišče Bordeaux (leto 2013, glej računsko sodišče, posebno poročilo, objavljeno 8. marca 2016, str. 60 in 64) ter 62 % oziroma 18 % (in skupaj 76 % stroškov poslovanja) za veliko pomorsko pristanišče Le Havre (leta 2013, glej računsko sodišče, posebno poročilo, objavljeno 30. marca 2016, str. 112 in 113).

- (60) Nazadnje, Komisija se strinja, da se lahko celotno financiranje infrastrukture izključi iz področja uporabe pravil o državni pomoči, kadar se ta infrastruktura uporablja skoraj izključno za negospodarsko dejavnost in je gospodarska uporaba dejansko samo pomožna ⁽⁴²⁾. Vendar to, da pristanišča na ozemlju, na katerem se nahajajo, izvajajo negospodarske dejavnosti, ne pomeni, da je pristaniška infrastruktura sama uporabljena skoraj izključno za negospodarsko dejavnost niti da so gospodarske dejavnosti pomožne glede na negospodarske.

5.1.1.6 Sklepne ugotovitve

- (61) Avtonomna pristanišča (ki so večinoma postala velika pomorska pristanišča, razen med drugim avtonomnih rečnih pristanišč Pariz in Strasbourg), pomorske trgovinske zbornice, gospodarske zbornice, ki upravljajo pristaniške objekte, občine koncesionarji javne opreme v lasti države v pomorskih pristaniščih in podjetja, ki lahko namesto njih upravljajo to opremo, ki neposredno upravljajo infrastrukturo ali zagotavljajo storitve v pristanišču, so, kar zadeva njihove gospodarske dejavnosti – med drugim tiste iz uvodne izjave 45 – „podjetja“ v smislu člena 107(1) PDEU.

5.1.2 Državna sredstva in pripisljivost ukrepa državi

- (62) V skladu s členom 107(1) PDEU lahko državno pomoč pomenijo samo ukrepi, ki jih odobri država ali ki so odobreni iz državnih sredstev. V skladu z ustaljeno sodno prakso odpoved sredstvom, ki bi morala načeloma biti nakazana v državni proračun, pomeni transfer državnih sredstev v smislu navedene določbe ⁽⁴³⁾.
- (63) Z davčno oprostitvijo, od katere imajo korist upravljavci francoskih pristanišč, se francoska država odpoveduje davčnim prihodkom, zaradi česar ta oprostitvev pomeni transfer državnih sredstev v smislu člena 107(1) PDEU. Ker ta davčna oprostitvev izhaja iz vrste ministrskih sklepov, je tudi pripisljiva Franciji.

5.1.3 Gospodarska prednost

- (64) Da bi zadevni ukrep pomenil državno pomoč, mora za upravičenca pomeniti finančno prednost. Pojem prednosti ne obsega samo koristi, ampak tudi posredovanja, ki v različnih oblikah blažijo stroške, ki običajno bremenijo proračun podjetja ⁽⁴⁴⁾.
- (65) Kot je poudarjeno zgoraj, bi morali biti „avtonomna pristanišča, pomorske trgovinske zbornice, gospodarske zbornice, ki upravljajo pristaniške objekte, občine koncesionarji javne opreme v lasti države v pomorskih pristaniščih in podjetja, ki lahko namesto njih upravljajo to opremo,“ ⁽⁴⁵⁾ zaradi svojih gospodarskih dejavnosti zavezanci za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb, vendar so ga oproščeni. Zato tem subjektom ni treba plačevati stroškov davka od dohodkov pravnih oseb, ki jih imajo običajno francoska podjetja v zvezi s svojimi gospodarskimi dejavnostmi. Torej imajo gospodarsko prednost v smislu člena 107(1) PDEU.
- (66) Poleg tega trditev, da je oprostitvev davka od dohodkov pravnih oseb nadomestilo za dodatne stroške, ki izhajajo iz nalog splošnega pomena, ki so jih javni organi prenesli na pristanišča, ne postavlja pod vprašaj opredelitve prednosti, razen če bi bil na eni strani znesek prednosti, ki izhaja iz oprostitvev davka, dejansko namenjen nadomestilu za dodatne stroške v zvezi z nalogami splošnega pomena, in če bi bil na drugi strani ta znesek omejen na neto strošek v zvezi z opravljanjem teh nalog (brez prekomernega nadomestila) ⁽⁴⁶⁾. V obravnavanem primeru ni tako. Nobena določba notranjega prava ne vzpostavlja povezave med oprostitvijo davka od dohodkov pravnih oseb in morebitnimi nalogami javne službe, prenesenimi na pristanišča ⁽⁴⁷⁾. Notranje pravo poleg tega ne zagotavlja, da bi bilo nadomestilo (tj. znesek neplačanega davka od dohodkov pravnih oseb) omejeno na tisto, kar

⁽⁴²⁾ Glej točko 207 obvestila z dne 19. julija 2016.

⁽⁴³⁾ Sodba Sodišča z dne 16. maja 2000 v zadevi Francija/Ladbroke Racing in Komisija, C-83/98 [P] (**), ECLI:EU:C:2000:248, točke od 48 do 51.

⁽⁴⁴⁾ Glej sodbo Sodišča z dne 8. novembra 2001 v zadevi Adria-Wien Pipeline, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598, točka 38.

⁽⁴⁵⁾ In njihovi nasledniki (med drugim velika pomorska pristanišča), ki jih davčna uprava na isti podlagi šteje za oproščene davka od dohodkov pravnih oseb.

⁽⁴⁶⁾ Glej točko 206 obvestila z dne 19. julija 2016 in na področju storitev splošnega gospodarskega pomena sodbo Sodišča z dne 24. julija 2003 v zadevi Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, točke od 87 do 95.

⁽⁴⁷⁾ V preteklosti je bila oprostitvev davka, odobrena leta 1942, namenjena pospešitvi obnove pristanišč, uničenih v vojni, in ne kakršnemu koli nadomestilu za naloge javne službe.

je potrebno za kritje vseh ali dela stroškov, ki so nastali z izpolnjevanjem obveznosti javne službe. Oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb, katere znesek je sorazmeren z ustvarjenim dobičkom, ni omejena in lahko torej pomeni prednost, ki nima nič skupnega z dodatnimi stroški, ki izhajajo iz obveznosti javne službe. Nazadnje, trditev velikega pomorskega pristanišča Dunkerque, da strošek nalog javne službe dosledno presega teoretično obračunani davek od dohodkov pravnih oseb, ni podprta z nobenimi podatki in nobenimi zgodovinskimi dejstvi; ker ni pravnega jamstva (ki bi veljalo tudi za prihodnost), da ne bi bilo prekomernega nadomestila, tudi če bi bila ta trditev preverjena za preteklost, to ne zadostuje za izpolnitev pogoja, da ni prekomernega nadomestila.

5.1.4 *Selektivnost*

- (67) Da se ukrep šteje za državno pomoč, mora biti selektiven, tj. prednost mora dajati določenim podjetjem ali proizvodnji v smislu člena 107(1) PDEU ⁽⁴⁸⁾.
- (68) V skladu z ustaljeno sodno prakso ⁽⁴⁹⁾ presoja materialne selektivnosti davčnega ukrepa, ki zmanjšuje stroške, ki običajno bremenijo proračun podjetja, vključuje tri faze: najprej je treba določiti skupno ali „običajno“ davčno ureditev (imenovano „referenčni sistem“), ki se uporablja v državi članici. Nato je treba ugotoviti, ali zadevni ukrep odstopa od referenčnega sistema, ker uvaja razlikovanja med gospodarskimi subjekti, ki so glede na cilj tega sistema v primerljivem dejanskem in pravnem položaju. V takem primeru je davčni ukrep *a priori* selektiven. V tretji fazi je treba ugotoviti, ali je ukrep odstopanja utemeljen z naravo ali splošno shemo referenčnega sistema. Kar zadeva to tretjo fazo, mora država članica dokazati, da različna davčna obravnava izhaja neposredno iz temeljnih ali usmerjevalnih načel davčnega sistema ⁽⁵⁰⁾, opredeljenih kot referenčni sistem.

Referenčni sistem

- (69) Referenčni sistem je francoski davek od dohodkov pravnih oseb, ki se načeloma plačuje od dobička ali dohodka, ki ga ustvarijo družbe ali druge pravne osebe (člen 205 CGI). V skladu s določbami člena 206(1) in člena 1654 CGI so pravne osebe zasebnega ali javnega prava, ki upravljajo podjetje ali se ukvarjajo s pridobitnimi dejavnostmi, zavezane za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb. V skladu z določbami člena 165 priloge 4 k CGI so javna podjetja industrijske ali trgovinske narave zavezana za plačilo vseh neposrednih davkov in podobnih dajatvev, ki se uporabljajo za podobna zasebna podjetja. Člen 167 priloge 4 k CGI določa, da se navedene določbe uporabljajo zlasti za gospodarske zbornice in avtonomna pristanišča. Ne francoski organi ne tretje zainteresirane strani niso predložili pripomb o tem po sklepu o začetku postopka.

Odstopanje od referenčnega sistema

- (70) V skladu z zgoraj navedenima ministrskima sklepoma iz let 1942 in 1943 so „avtonomna pristanišča, pomorske trgovinske zbornice, gospodarske zbornice, ki upravljajo pristaniške objekte, občine koncesionarji javne opreme v lasti države v pomorskih pristaniščih in podjetja, ki lahko namesto njih upravljajo to opremo,“ oproščeni davka od dohodkov pravnih oseb. V nasprotju s trditvami nekaterih francoskih pristanišč oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb, ki koristi pristaniščem, torej ne izhaja iz splošnih določb CGI (med drugim člena 165 priloge 4 k CGI) in nepridobitne narave pristaniške dejavnosti, temveč iz ministrskih sklepov iz let 1942 in 1943, ki izrecno odstopata od teh splošnih določb in implicitno štejeta, da pristanišča opravljajo pridobitne dejavnosti ⁽⁵¹⁾. To potrjuje sklep državnega sveta, ki ga navajajo zainteresirane strani ⁽⁵²⁾.

⁽⁴⁸⁾ Gej sodbo Sodišča z dne 15. decembra 2005 v zadevi Italija/Komisija, C-66/02, EU:C:2005:768, točka 94.

⁽⁴⁹⁾ Glej sodbo Sodišča z dne 8. septembra 2011 v združenih zadevah Paint Graphos in drugi, C-78/08 do C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, točka 49; sodbo Sodišča z dne 6. septembra 2006 v zadevi Portugalska/Komisija, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, točka 56.

⁽⁵⁰⁾ Glej sodbo Sodišča z dne 8. septembra 2011 v združenih zadevah Paint Graphos in drugi, C-78/08 do C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, točka 65; sodbo Sodišča z dne 6. septembra 2006 v zadevi Portugalska/Komisija, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, točka 81.

⁽⁵¹⁾ Glej Bulletin officiel des finances publiques (uradni list javnih financ) – Davki – BOI-IS-CHAMP-30-60, II (točka 240): „[...] z naknadnimi ministrskimi sklepi so bila pristanišča oproščena neposrednih davkov [...]“.

⁽⁵²⁾ Državni svet, 2. julij 2014, minister, odgovoren za proračun, št. 374807, ECLI:FR:CESSR:2014:374807.20140702.

- (71) Vendar so glede na cilj referenčnega sistema, in sicer obdavčitev dobička družb in drugih pravnih oseb, subjekti, na katere se nanašata ministrska sklepa iz let 1942 in 1943, v dejanskem in pravnem položaju, ki je primerljiv s položajem drugih družb ali pravnih oseb, zavezanih temu davku, kolikor vsa ta podjetja ustvarjajo dobičke. Zadevna oprostitev torej pomeni odstopanje od pravil, ki jih vzpostavlja referenčni davčni sistem.
- (72) Komisija zato meni, da je davčna oprostitev v korist zgoraj navedenih subjektov *prima facie* selektivna.
- (73) Dejstvo, da se ukrep nanaša na vsa francoska pristanišča – če se predpostavlja, da je dokazano⁽⁵³⁾ –, te ugotovitve ne postavlja pod vprašaj. Obravnavani ukrep v resnici ni splošen glede na referenčni sistem, saj se uporablja samo za nekatera podjetja (upravljalce pristanišč), ki pa so v dejanskem in pravnem položaju, ki je primerljiv s položajem drugih družb ali pravnih oseb, zavezanih za plačilo tega davka, tj. vseh podjetij, ki ustvarjajo dobiček. Ukrep bi bil splošen samo, če bi upoštevali referenčni sistem, omejen na pristanišča (referenčni sistem, oblikovan z ministrskima sklepoma iz let 1942 in 1943), zgoraj pa je bilo dokazano, da so referenčni sistem splošne določbe o davku od dohodkov pravnih oseb, za plačilo katerega so zavezana podjetja iz vseh sektorjev.
- (74) Poleg tega glede na cilj referenčnega sistema, in sicer da se ves dobiček, ki ga ustvarijo pravne osebe, obdavči z davkom od dohodkov, značilnosti, kot jih navajajo francoski organi in zainteresirane strani (naloge, naložene pristaniščem v podporo drugim podjetjem, posebne storitve, uporaba s strani gospodarskih zbornic, neobstoje konkurence, financiranje iz pristaniških pristojbin in uveljavljanje pravi javnih organov), niso upoštevne za ugotovitev, da obstaja drugačen dejanski in pravni položaj. Čeprav je mogoče s temi okoliščinami, če je to ustrezno, pojasniti, da imajo upravljalci pristanišč, odgovorni za naloge splošnega pomena, manjšo dobičkonosnost in torej manjši obdavčljivi dobiček, z njimi ni mogoče utemeljiti oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb za ustvarjeni dobiček, kljub stroškom v zvezi s temi nalogami splošnega pomena.
- (75) Poleg tega je francoska uprava v zvezi z vlogo za vzpostavitev davčne ureditve odstopanja v korist avtonomnim službam turističnih pristanišč že priznala, da „evropska ureditev pravil o konkurenci izključuje, da bi bili lahko davčni ukrepi odstopanja odobreni v korist nekaterih dejavnosti“⁽⁵⁴⁾.

Utemeljitev glede na naravo in splošno shemo sistema

- (76) Francoski organi navajajo, da je ukrep sestavni del francoskega davčnega sistema že več kot 70 let, vendar pretečeni čas ne more zadostovati za to, da bi se odstopanje od običajnih pravil tega sistema štelo za utemeljeno glede na naravo in splošno shemo sistema. S pretečenim časom pa je mogoče utemeljiti uporabo postopka za obstoječo pomoč (glej spodaj). Komisija poleg tega meni, da je logika obravnavanega referenčnega sistema obdavčitev dobička. Oprostitev davka, ki temelji zgolj na pripadnosti neki kategoriji podjetij ali ki je priznana samo nekaterim subjektom, ki jih opredeljuje zakon, pa s to logiko ni skladna.
- (77) Kar zadeva trditve nekaterih zainteresiranih strani, da obravnavani ukrep ne pomeni „hude kršitve načela enakosti“, Komisija poudarja, da to, da nek ukrep ne pomeni „hude kršitve načela enakosti“ v francoskem pravu, ne pomeni, da izhaja neposredno iz temeljnih ali usmerjalnih načel referenčnega sistema ali je posledica mehanizmov, ki so lastni sistemu in ki so potrebni za njegovo delovanje in učinkovitost (***)⁽⁵⁵⁾, v smislu zakonodaje o državni pomoči. Kot izhaja iz sklepa ustavnega sveta⁽⁵⁶⁾, se torej pri presoji načela enakosti v francoskem pravu upoštevajo cilji ukrepa odstopanja, tj. cilji splošnega pomena zunaj davčnega sistema, ki jih ni mogoče upoštevati v fazi utemeljitve glede na naravo in splošno shemo davčnega sistema. Čeprav bi se lahko

⁽⁵³⁾ Nekatera pristanišča upravljajo pravne osebe, ki niso zajete v sklepih iz let 1942 in 1943, na primer trgovsko in ribiško pristanišče Sète (upravlja ga regionalno javno podjetje, glej sodbo višjega upravnega sodišča v Marseillu z dne 19. januarja 2016, št. 13MA03445), pristanišče Lorient (upravlja ga mešana družba, glej poslansko vprašanje št. 23815, objavljeno v JORF z dne 9. aprila 2013, str. 3694) ali turistično pristanišče Saint-Cyprien (upravlja ga javno podjetje pristanišča Saint-Cyprien, komunalna služba, ki je pravna oseba, glej sodbo višjega upravnega sodišča v Marseillu z dne 27. novembra 2012, št. 12MA01312).

⁽⁵⁴⁾ Odgovor na poslansko vprašanje št. 18664, objavljen v JORF z dne 3. marca 2009, str. 2040.

⁽⁵⁵⁾ Glej sodbo Sodišča z dne 8. septembra 2011 v združenih zadevah Paint Graphos in drugi, C-78/08 do C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, točka 69.

⁽⁵⁶⁾ Sklep št. 2012-238 QPC z dne 20. aprila 2012, JORF z dne 21. aprila 2012, str. 7198.

cilji zunaj sistema potencialno upoštevali v fazi presoje združljivosti pomoči, z njimi ni mogoče utemeljiti selektivnosti odstopanja niti zagotoviti dokaza o neobstoju državne pomoči. Poleg tega se sklep ustavnega sodišča, ki ga navajajo zainteresirane strani, ne nanaša na ministrske sklepe, s katerimi so pristanišča oproščena davka od dohodkov pravnih oseb, temveč na zakonodajno besedilo, s katerim so nekateri športni dogodki oproščeni davka, katerega logika je drugačna od logike davka od dohodkov pravnih oseb.

- (78) Komisija zato meni, da oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb ni utemeljena glede na naravo in splošno shemo francoskega davčnega sistema.

5.1.5 Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino

- (79) Da bi se ukrep štel za državno pomoč, mora vplivati na trgovino med državami članicami Unije in izkrivljati konkurenco ali groziti, da jo bo izkrivljal. Ti dve merili sta tesno povezani.

- (80) Kot je Sodišče opozorilo med drugim v sodbi Eventech ⁽⁵⁷⁾,

„65. [...] v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pri opredelitvi nacionalnega ukrepa kot državne pomoči ni treba ugotavljati stvarnega vpliva pomoči na trgovino med državami članicami niti dejanskega izkrivljanja konkurence, ampak je treba le preučiti, ali ta pomoč lahko prizadene to trgovino in izkrivi konkurenco (sodba Libert in drugi, C-197/11 in C-203/11, EU:C:2013:288, točka 76 in navedena sodna praksa).

66. Zlasti kadar pomoč države članice okrepi položaj nekaterih podjetij v primerjavi z drugimi konkurenčnimi podjetji v trgovini znotraj Skupnosti, se šteje, da pomoč vpliva na ta zadnja podjetja (glej v tem smislu sodbo Libert in drugi, EU:C:2013:288, točka 77 in navedena sodna praksa).

67. V zvezi s tem ni potrebno, da podjetje, ki je prejemnik pomoči, samo sodeluje v trgovini znotraj Skupnosti. Kadar namreč država članica dodeli pomoč podjetju, lahko s tem ohrani ali poveča njegovo notranjo dejavnost, tako da zmanjša možnosti podjetij s sedeži v drugih državah članicah, da vstopijo na trg te države članice (glej v tem smislu sodbo Libert in drugi, EU:C:2013:288, točka 78 in navedena sodna praksa).

68. Poleg tega v skladu s sodno prakso Sodišča ne obstaja prag ali odstotek, do katerega bi se lahko štelo, da trgovina med državami članicami ni prizadeta. Sorazmerno majhen obseg pomoči ali sorazmerna majhnost podjetja, ki prejme pomoč, namreč *a priori* ne izključujeta možnosti, da bi bila trgovina med državami članicami prizadeta (sodba Altmark Trans in Regierungspräsidentium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, točka 81).

69. Zato pogoj, v skladu s katerim mora biti pomoč taka, da prizadene trgovino med državami članicami, ni odvisen od lokalne ali regionalne narave opravljenega prevoza ali pomena zadevnega področja dejavnosti (sodba Altmark Trans in Regierungspräsidentium Magdeburg, EU:C:2003:415, točka 82).“

- (81) V sodbi Wam ⁽⁵⁸⁾ je med drugim poudarilo naslednje:

„53. [...] okoliščina, da se je gospodarski sektor liberaliziral na ravni Skupnosti, [je] primerna za opredelitev dejanskega ali potencialnega vpliva pomoči na konkurenco in njenega učinka na trgovino med državami članicami (zgoraj navedena sodba Cassa di Risparmio di Firenze in drugi, točka 142 in navedena sodna praksa).

54. Glede pogoja izkrivljanja konkurence je treba spomniti, da pomoči, ki naj bi podjetju omogočile razbremenitev stroškov, ki jih sicer nosi v okviru izvajanja tekočih poslov ali splošnih dejavnosti, načeloma izkrivljajo pogoje konkurence (sodba z dne 19. septembra 2000 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-156/98, Recueil, str. I-6857, točka 30, in zgoraj navedena sodba Heiser, točka 55).“

⁽⁵⁷⁾ Sodba Sodišča z dne 14. januarja 2015 v zadevi Eventech, C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, točke od 65 do 69.

⁽⁵⁸⁾ Sodba Sodišča z dne 30. aprila 2009 v zadevi Komisija/Italija in Wam, C-494/06, ECLI:EU:C:2009:272, točki 53 in 54.

- (82) V obravnavanem primeru pa davčna ugodnost, ki jo imajo zadevna pristanišča, te razbremenjuje tekočih stroškov, ki bi jih morali običajno nositi. Daje jim prednost v primerjavi s francoskimi pristanišči in tujimi pristanišči Evropske unije, ki te ugodnosti nimajo. Zato lahko vpliva na trgovino znotraj Skupnosti in izkrivlja konkurenco.
- (83) Konkurenca v sektorju pristanišč namreč obstaja ter jo še povečujejo narava in značilnosti prometa, zlasti pomorskega prometa in prometa po celinski plovni poti. Tudi če bi se lahko štelo, da imajo pristanišča pravni monopol pri ponujanju pristaniških storitev znotraj pristanišča, ki ga upravljajo, prometne storitve, ki jih ponujajo, vsaj nekoliko konkurirajo storitvam, ki jih ponujajo druga pristanišča ali ki so ponujene v njih ali ki jih ponujajo drugi ponudniki prevoza v Franciji ⁽⁵⁹⁾ in v drugih državah članicah.
- (84) Tako so v okviru javnega posvetovanja zainteresiranih strani o osnutku uredbe na področju pristanišč „[v]se zainteresirane strani [...] poudarile potrebo po stabilnih in enakih konkurenčnih pogojih za konkurenco med pristanišči [...] v EU“ ⁽⁶⁰⁾. Poleg tega pristanišča, zlasti notranja pristanišča in bolj na splošno promet po vodnih poteh, s katerimi tvorijo verigo, konkurirajo drugim oblikam prometa. Kolikor obstajajo ali bi lahko obstajale druge rešitve za dostavo blaga v čezmorske regije, bi lahko ukrep tudi pri pristaniščih, ki se nahajajo daleč od matične Francije, ali drugih evropskih pristanišč povzročil izkrivljanje konkurence in vplival na trgovino med državami članicami.
- (85) Čeprav je res, da se privlačnost pristanišča meri z več parametri, med drugim s povezavami z zaledjem ⁽⁶¹⁾, tudi cena storitev, ki jih ponujajo pristanišča (pristaniške pristojbine in druge dajatve, ki jih plačujejo ladjarji), predstavlja element konkurenčnosti pristanišč ⁽⁶²⁾. V nasprotju s trditvami francoskih organov in nekaterih zainteresiranih strani na podlagi dejstva, da je ta element bolj ali manj pomemben v primerjavi z drugimi elementi konkurenčnosti pristanišč, ni mogoče sklepati, da zadevni ukrep ne vpliva na konkurenco, ker bi lahko ta ukrep vplival na cene, ki jih oblikujejo pristanišča, in ob sicer enakih pogojih bi bila ta cena odločilna pri izbiri poti ali logistične rešitve za ladjarje, ki vključuje neko pristanišče, drugega pa ne.
- (86) Poleg tega je treba poudariti, da si evropska pristanišča konkurirajo tudi pri privabljanju gospodarskih subjektov (ali koncesionarjev), ki ladjarjem zagotavljajo nekatere pristaniške storitve, kadar teh storitev ne zagotavlja pristaniški organ neposredno. Višina dajatve, ki jo zahtevajo pristanišča za to, da dajo koncesionarjem na voljo zemljišča in infrastrukturo (pristaniško opremo), je prav tako pomembna pri njihovi odločitvi o tem, da se namestijo v nekem pristanišču, in ne v drugem, ter pri izbiri sredstev, ki jih bodo tam uporabljali. Splošneje, pristanišča konkurirajo drugim gospodarskim subjektom na trgu financiranja in naložb; ob sicer enakih pogojih ukrep pristaniščem daje prednost pri vlagateljih v primerjavi z drugimi gospodarskimi subjekti, ki niso upravičeni do ukrepa (pomenijo bolj zanimivo naložbo).
- (87) Ker obravnavani ukrep pomeni shemo pomoči, ki se uporablja za pristanišča, ki so se po velikosti, geografski legi, vrsti (notranje pristanišče, pomorsko pristanišče) ali dejavnostih zelo razlikujejo, za določitev, ali je proučevani ukrep državna pomoč, ni treba dokazati individualno, da navedeni ukrep pri vsakem pristanišču povzroči izkrivljanje konkurence in vpliva na trgovino.
- (88) Glede tega je dovolj navesti, da francoski organi in zainteresirane strani priznavajo, da nekatera velika pristanišča, kot so pristanišča Le Havre, Rouen ali Marseille, konkurirajo drugim pristaniščem Evropske unije, tako da ukrep vpliva na poslovanje in trgovino. Pripombe pristanišča Rotterdam so podobne.

⁽⁵⁹⁾ Zlasti francoska pristanišča, ki niso oproščena davka od dohodkov pravnih oseb. Glej opombo št. 51 v tem sklepu.

⁽⁶⁰⁾ Glej točko 2.1 predloga uredbe o pristaniških storitvah. Glej tudi Sporočilo Komisije o politiki evropskih pristanišč, COM/2007/0616 final, točka II.4.2.

⁽⁶¹⁾ Sporočilo Komisije o politiki evropskih pristanišč, COM/2007/0616 final, točka II.1.

⁽⁶²⁾ Cena prevoznih storitev, ki jih zagotavljajo pristanišča, pogosto pomeni pomemben del celotnega stroška prevoza. Evropska pristanišča 2030: prihodnji izzivi, Sporočilo Evropske komisije z dne 23. maja 2013: „Stroški in kakovost pristaniških storitev so pomemben dejavnik za evropsko gospodarstvo. Stroški pristanišč lahko predstavljajo velik del skupnih stroškov logistične verige. Ravnanje s tovorom, pristaniške pristojbine in pristaniške navtične storitve lahko predstavljajo med 40 % in 60 % skupnih stroškov integralne logistike za podjetja, ki za prevoz blaga uporabljajo prevoz po morju na kratkih razdaljah.“

- (89) Poleg tega trditev, da v drugih državah članicah obstajajo podobni ukrepi državne pomoči, in ravnanje Komisije v zvezi s temi morebitnimi ukrepi ne vplivata na opredelitev zadevnega ukrepa kot državne pomoči ⁽⁶³⁾, saj je posledica oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb za francoska pristanišča ravno izboljšanje njihovega konkurenčnega položaja glede na referenčni položaj, v katerem bi bili obdavčeni v običajnih pogojih sistema davka od dohodkov pravnih oseb ⁽⁶⁴⁾. Poleg tega je obstoj različnih stopenj davka od dohodkov pravnih oseb v državah članicah zgolj posledica neusklajenosti neposrednega obdavčenja med državami članicami in samo odraža suvereno izbiro držav članic, da z davki financirajo nekatere storitve – ali neko raven storitev – za davkoplačevalce.
- (90) Poleg tega ni treba, da sta izkrivljanje konkurence ali vpliv na trgovino znatna ali velika. Tako trditev, da je konkurenca v prometu majhna, še zdaleč ne dokazuje, da ni izkrivljanja konkurence, temveč prej kaže na to, da med francoskimi pristanišči in drugimi pristanišči Unije dejansko obstajajo bolj ali manj intenzivni konkurenčni odnosi. Poleg tega dejstvo, da dejavnost malih francoskih pristanišč skupaj predstavlja samo 1 % celotnega prometa Unije, ne pomeni, da je njihov tržni delež na enem ali več trgih, ki se upoštevajo pri analizi izkrivljanja konkurence, na enaki ravni. Poleg tega se sklep z dne 11. aprila 2016, ki ga navajajo francoski organi in zainteresirane strani, nanaša na združljivost ukrepa pomoči za naložbe, kar pomeni, da je zadevni ukrep priznan kot državna pomoč, ki vpliva na konkurenco in trgovino med državami članicami.
- (91) Čeprav „mala pristanišča“, kot jih opredeljuje Francija ⁽⁶⁵⁾, predstavljajo samo majhen del prometa Unije, dejstvo, da je upravičeno podjetje majhno, samo po sebi ne izključuje izkrivljanja konkurence ali grožnje izkrivljanja konkurence na notranjem trgu, zlasti kadar upravičenci dejavnost opravljajo na obmejnih območjih. Stališča gospodarske zbornice Bayonne v Baskiji, ki je koncesionar trgovskega pristanišča Bayonne in ribiškega pristanišča Saint-Jean-de-Luz/Ciboure, ki sta glede na francosko opredelitev „mali pristanišči“, prikazujejo, kako ta pristanišča blizu meje vidijo obstoj dejanske čezmejne konkurence ⁽⁶⁶⁾. Komisija sicer v nekaterih primerih ⁽⁶⁷⁾ prizna, da ukrep, ki daje prednost, ne vpliva nujno na trgovino med državami članicami, vendar pri tem ne upošteva samo velikosti upravičenega podjetja, temveč individualno presojo več meril ⁽⁶⁸⁾.
- (92) Komisija ne izključuje, da se lahko v posebnih primerih nekaterih pristanišč – zlasti tistih, ki izpolnjujejo pogoje iz njene prakse odločanja – za obravnavani ukrep šteje, da ne vpliva na trgovino.
- (93) Kljub temu zaradi razlogov, ki so zgoraj predstavljeni bolj sistematično, proučevani ukrep kot shema splošne oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb za vse upravičence, navedene v ministrskih sklepih iz let 1942 in 1943, vpliva na trgovino v Uniji in izkrivlja ali bi lahko izkrivljal konkurenco.

5.1.6 Sklepne ugotovitve

- (94) Zato Komisija ugotavlja, da davčna oprostitve v korist avtonomnih pristanišč (ki so delno postala velika pomorska pristanišča), pomorskih trgovinskih zbornic, gospodarskih zbornic, ki upravljajo pristaniške objekte, občin koncesionarjev javne opreme v lasti države v pomorskih pristaniščih in podjetij, ki lahko namesto njih upravljajo to opremo, pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

⁽⁶³⁾ Sodba Sodišča z dne 10. decembra 1969 v združenih zadevah Komisija/Francija, 6/69 in 11/69, ECLI:EU:C:1969:68, točka 21. Sodba Sodišča z dne 19. maja 1999 v zadevi Italija/Komisija, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, točka 21.

⁽⁶⁴⁾ Sodba Sodišča z dne 2. julija 1974 v zadevi Italija/Komisija, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, točka 36.

⁽⁶⁵⁾ Pristanišča, katerih promet je manjši od ravnih, opredeljene v členu 20(2)(b) Uredbe (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L 348, 20.12.2013, str. 1) (in sicer 0,1 % skupne letne količine tovora, pretovorjenega v pomorskih pristaniščih Unije).

⁽⁶⁶⁾ Gospodarska zbornica navaja, da bi bila zaradi njene zavezanosti davku od dohodkov pravnih oseb ogrožena pristanišča, ki jih upravlja, glede na njihovo geografsko lego ob meji s Španijo in na bližino španskih pristanišč.

⁽⁶⁷⁾ Glej med drugim sklepe Evropske komisije z dne 29. aprila 2015 v zadevah SA.37432 – Češka – Javne bolnišnice v Hradcu Králové (UL C 203, 19.6.2015, str. 1), SA.37904 – Nemčija – Zdravstveni center v Durmersheimu, (UL C 188, 26.6.2015, str. 1), SA.33149 – Nemčija – Städtische Projektgesellschaft „Wirtschaftsbüro Gaarden – Kiel“, (UL C 188, 5.6.2015, str. 1).

⁽⁶⁸⁾ Na eni strani mora imeti dejavnost upravičenega pristanišča povsem lokalno razsežnost, na primer, kadar pristanišče zagotavlja blago ali storitve na omejenem ozemlju znotraj nacionalnega ozemlja in ne more privabljati strank iz drugih držav članic. Na drugi strani ukrep ne sme imeti predvidljivega učinka – ali samo obrobni učinki – na nadnacionalne naložbe v zadevnem sektorju ali na ustanovitev podjetij na enotnem trgu.

5.2 Združljivost ukrepa z notranjim trgovom

- (95) Zadevna država članica mora dokazati, da je mogoče ukrepe državne pomoči obravnavati kot združljive s skupnim trgovom. Medtem ko francoski organi kot podlago za združljivost ukrepa navajajo samo nadomestilo za nekatere naloge, ki jih opravljajo pristanišča, ki izhaja iz člena 106(2) PDEU, na eni strani in člen 107(3)(a) PDEU na drugi strani, se nekatere zainteresirane strani sklicujejo tudi na člen 93 (usklajevanje prometa) in člen 107(3)(b) PDEU (pomembni projekti skupnega evropskega interesa).
- (96) Prvič, člen 106(2) PDEU določa, da se lahko nadomestilo za opravljanje nalog javne službe razglasi za združljivo z notranjim trgovom, če izpolnjuje določene pogoje ⁽⁶⁹⁾. Francoski organi in nekatere zainteresirane strani v zvezi s tem menijo, da je obravnavani ukrep združljiv z notranjim trgovom, ker omogoča zagotavljanje nadomestila za nekatere naloge, ki jih financirajo pristanišča in ki spadajo med pristojnosti javnih organov. Vendar Komisija opominja, da obravnavani ukrep, ki znesek pomoči povezuje z ustvarjenim dobičkom, ni vezan na neto stroške nalog javne službe niti omejen nanje ⁽⁷⁰⁾. Niti ne izhaja iz jasnega pooblastila, danega upravičencem ukrepa za zagotavljanje teh nalog ⁽⁷¹⁾. Zato se ne more šteti, da je navedeni ukrep nadomestilo za javno službo, ki je združljivo z notranjim trgovom, in ni združljiv na podlagi člena 106(2) PDEU.
- (97) Drugič, člen 93 PDEU določa, da se lahko tudi pomoči, ki so potrebne za usklajevanje prometa ali ki so nadomestilo za opravljanje določenih storitev, ki so del javne službe, razglasijo za združljive z notranjim trgovom. Kot poudarjajo predstavniki upravljavcev francoskih notranjih pristanišč, imajo notranja pristanišča pomembno vlogo pri razvoju multimodalnega prevoza, vendar vse naložbe pristanišč ne spadajo na področje uporabe člena 93 PDEU, ki je omejeno na pomoči za potrebe usklajevanja prometa. Poleg tega oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb ne pomeni pomoči za naložbe, temveč pomoč za tekoče poslovanje, ki ni usmerjena v naložbe. Ukrep omogoča prednost podjetjem, ki ustvarijo največ dobička in torej lažje akumulirajo dobiček in s tem financirajo naložbe. Ukrep ni usmerjen niti v nadomestilo za opravljanje določenih storitev, ki so del javne službe, kot je navedeno zgoraj. Poleg tega ugodnost, ki izhaja iz preproste oprostitve davka, ni omejena na znesek, potreben za zagotavljanje usklajevanja prometa niti nadomestila za določene storitve, ki so del javne službe, in torej ne zagotavlja spoštovanja načela sorazmernosti. Nima niti jasno opredeljenega spodbujevalnega učinka, med drugim zato, ker oprostitev bolj koristi najbolj dobičkonosnim pristaniščem, ki imajo največ sredstev – in najmanj potrebe po spodbujanju. Zato se člen 93 PDEU ne uporablja.
- (98) Tretjič, v skladu s členom 107(3)(b) PDEU se lahko tudi pomoči, namenjene spodbujanju uresničevanja pomembnega projekta v skupnem evropskem interesu, razglasijo za združljive z notranjim trgovom. Predstavniki upravljavcev francoskih notranjih pristanišč v zvezi s tem na splošno menijo, da oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb spada na področje uporabe navedenega člena. Iz istih razlogov, kot so navedeni zgoraj, se s temi utemeljitvami ni mogoče strinjati. Obravnavani ukrep ni usmerjen v uresničevanje pomembnega projekta v skupnem evropskem interesu in ni sorazmeren s stroški takega projekta. Gre za ugodnost, do katere so upravičena pristanišča zgolj zato, ker imajo dobiček, dejstvo, da prispevajo k pomembnemu projektu v skupnem evropskem interesu pa pri tem ni pomembno.
- (99) Četrtič, v skladu s členom 107(3)(a) PDEU se lahko med drugim za združljive z notranjim trgovom štejejo pomoči, namenjene pospeševanju „gospodarskega razvoja [...] v regijah iz člena 349 [PDEU] glede na njihov strukturni, gospodarski in socialni položaj“. Na to določbo se sklicujejo francoski organi in več čezmorskih zainteresiranih strani v zvezi s čezmorskimi pristanišči. Vendar obravnavani ukrep ni usmerjen v zadevne regije.

⁽⁶⁹⁾ Glej Sporočilo Komisije o uporabi pravil Evropske unije o državni pomoči za nadomestilo, dodeljeno za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena – 2012/C 8/02 (UL C 8, 11.1.2012, str. 4). Glej tudi Sklep Komisije 2012/21/EU z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (UL L 7, 11.1.2012, str. 3).

⁽⁷⁰⁾ Glej sklepne predloge generalne pravobranilke J. Kokott, predstavljene v zadevi Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania proti Ayuntamiento de Getafe, C-74/16, ECLI:EU:C:2017:135, točka 75.

⁽⁷¹⁾ Člen L. 5312-2 zakonika o prometu, ki omenja seznam nalog, za katere so pooblaščen pristanišča, se nanaša samo na velika pomorska pristanišča. Ne opredeljuje parametrov za izračun nadomestila niti varovalnih ukrepov za preprečitev prekomernega nadomestila.

- (100) Tudi če bi ukrep koristil samo pristaniščem v regijah, predvidenih v členu 349 PDEU, njegov cilj ni gospodarski razvoj teh regij niti nadomestilo za njihov strukturno neugoden položaj, saj se omejuje na odobritev sektorske ugodnosti posebni vrsti podjetij iz sektorja prometa, ne glede na to, kakšne dejavnosti ta podjetja opravljajo. Francija ni dokazala, da bi imel ukrep učinek na strošek uvoženega blaga, in v zvezi s tem je mogoče navesti, da nekatera čezmorska pristanišča izkazujejo dobiček, plačujejo dividende državi⁽⁷²⁾ in imajo torej *a priori* na voljo stopnje za znižanje zneska pristaniških pristojbin, če bi bile te zaznane kot ovira za gospodarski razvoj zadevnih regij; tako ima lahko oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb vpliv na različne finančne tokove (med drugim dividende), ne nujno na strošek uvoženega blaga. Francija v zvezi s tem ne trdi, da so pristanišča v posebno slabšem položaju v primerjavi z drugimi podjetji v regijah iz člena 349. Ukrep se že po svoji naravi in delovanju (ugodnost samo za določena podjetja, brez upoštevanja njihove dejavnosti, sorazmerna z ustvarjenim dobičkom, ne pa s potrebami, in ne omejena na nek dobro opredeljen cilj, dosega katerega bi vključevala finančno spodbudo) jasno razlikuje od davčnih določb pomoči za tekoče poslovanje, ki jih omenjajo zainteresirane strani in ki jih je Komisija sprejela. Ukrepi davčne pomoči za naložbe ali nična stopnja DDV so namreč splošni ukrepi, katerih področje uporabe brez razlikovanja zajema podjetja v regijah iz člena 349 PDEU.
- (101) V nasprotju s trditvijo velikega pomorskega pristanišča na Guadeloupu se poleg tega prenovljena splošna uredba o oprostitvi po kategorijah⁽⁷³⁾, ki v določeni meri zajema pomoč za tekoče poslovanje za čezmorski promet, ne uporablja za obravnavani ukrep. Člen 15(4) uredbe se namreč uporablja samo za ukrepe, katerih znesek je omejen glede na nekatere kazalnike (bruto dodana vrednost, stroški dela, promet), oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb pa ni taka.
- (102) Zato proučevanega ukrepa ni mogoče razglasiti za združljivega z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(a) PDEU.
- (103) Petič, čeprav se ne Francija ne zainteresirane strani niso sklicevale na člen 107(3)(c) PDEU, je Komisija proučila, ali obravnavani ukrep „pospeš[uje] razvoj določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij,“ ne da bi spreminjal trgovinske pogoje v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. Zaradi razlogov, ki so bili že navedeni zgoraj (neobstoj sorazmernosti, neobstoj spodbujevalnega učinka in neobstoj povezave z opredeljenim ciljem splošnega pomena), Komisija meni, da se člen 107(3)(c) PDEU ne uporablja.
- (104) Nekatere zainteresirane strani menijo, da bo odprava ukrepa vplivala na naložbeno sposobnost pristanišč, vendar Komisija poudarja, da obravnavani ukrep ni usmerjen v naložbe⁽⁷⁴⁾.

5.3 Obstoječa pomoč ali nova pomoč

- (105) V skladu s členom 1(b)(i) postopkovne uredbe sheme pomoči, ki se izvajajo pred začetkom veljavnosti Pogodbe, pomenijo obstoječe sheme pomoči.
- (106) Ker je obravnavana davčna oprostitev začela veljati leta 1942 in od takrat ni bila bistveno spremenjena, Komisija meni, da ta ukrep pomeni obstoječo shemo pomoči.

6. ZAHTEVE PO PREKINITVI POSTOPKA

- (107) Komisija mora v skladu z obvezno vlogo, ki jo ima na podlagi členov 107 in 108 PDEU, ustrezno odpraviti državno pomoč, ki se šteje za nezdržljivo z notranjim trgovom, in ponovno vzpostaviti razmere poštene konkurence.

⁽⁷²⁾ Veliko pomorsko pristanišče na Guadeloupu je za leto 2016 izplačalo 1,196 milijona EUR (glej odlok z dne 18. februarja 2016, objavljen v Uradnem listu Francoske republike št. 0048 z dne 26. februarja 2016).

⁽⁷³⁾ Prenovljena uredba je bila objavljena 20. junija 2017, glej Uredbo Komisije (EU) 2017/1084 z dne 14. junija 2017 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014, kar zadeva pomoč za pristaniško in letališko infrastrukturo, pragove za prigrasitev za pomoč za kulturo in ohranjanje kulturne dediščine in pomoč za športno in večnamensko rekreacijsko infrastrukturo ter sheme regionalne pomoči za tekoče poslovanje za najbolj oddaljene regije, in o spremembi Uredbe (EU) št. 702/2014, kar zadeva izračun upravičenih stroškov (UL L 156, 20.6.2017, str. 1).

⁽⁷⁴⁾ Nasprotno bi bili lahko drugi ukrepi, ki bi bili usmerjeni v naložbe in bi izpolnjevali merila združljivosti (med drugim obstoj splošnega interesa, upoštevnost sorazmernosti ukrepa), pod določenimi pogoji razglašeni za združljive z notranjim trgovom.

- (108) Komisija mora v skladu s členom 9(6) postopkovne uredbe sprejeti končni sklep takoj, ko so pomisleki, izraženi v sklepu o začetku postopka, odpravljani. Če Komisija meni, da je nekaterim podjetjem odobrena pomoč, ki ni združljiva, v tej fazi postopka načeloma ne more prekiniti postopka o obravnavani državni pomoči ali odobriti prehodnega obdobja. Poleg tega bi s tem dovolili, da se še daljše obdobje izplačuje pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgom, kar ne bi bilo pravično niti do konkurentov, ki ne prejemajo pomoči ali ki prejemajo manjši znesek pomoči. Komisija v zvezi s tem navaja, da nizozemska pristanišča, ki so od 1. januarja 2017 zavezana za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb, od nje zahtevajo, naj za francoska pristanišča hitro uvede davek od dohodkov pravnih oseb.
- (109) Kot je navedeno zgoraj, morebitni obstoj druge državne pomoči drugim pristaniščem v drugih država članicah ne utemeljuje prekinitve postopka, med katero bi se nezdružljiva pomoč še naprej izplačevala. Treba je poudariti, da se „učinek različnih izkrivljanj konkurence na trgovino med državami članicami med seboj ne izniči, temveč je, nasprotno, kumulativen, kar še povečuje njegove škodljive učinke na skupni trg“⁽⁷⁵⁾. Poleg tega bi bila posledica prekinitve postopka o odpravi davčnih oprostitev za francoska pristanišča podaljšanje sedanjih izkrivljanj med severnoevropskimi pristanišči, saj so bile te davčne ugodnosti za nizozemska pristanišča odpravljene s 1. januarjem 2017.
- (110) To, da naj bi postopek, ki ga je Komisija začela v primeru davčne ureditve za nizozemska pristanišča⁽⁷⁶⁾, trajal dlje kot postopek v primeru francoskih pristanišč, pa ni upoštevno pri utemeljevanju zahteva po prehodnem obdobju v tej zadevi. Komisija vse primere obravnava pravično in vsako zadevo obravnava glede na njene značilnosti. Tako si Komisija prizadeva določiti tak rok za izvedbo svojih sklepov, da lahko države članice sklep izvedejo v razumnem roku ob upoštevanju okoliščin, ne pa zato, da bi zadevnim podjetjem omogočila, da so dlje upravičene do pomoči, ki je bila razglašena za nezdružljivo.
- (111) Francija ne navaja, zakaj naj bi bil zaradi prenove uredbe o splošnih skupinskih izjemah in predloga uredbe o pristaniških storitvah postopek prekinjen. Kakor koli že, prenovljena različica uredbe o splošnih skupinskih izjemah – ki ne zajema ukrepov preproste oprostitve davka od dohodkov pravnih oseb – je bila sprejeta 17. maja 2017. Kar zadeva uredbo o pristaniških storitvah, ki je bila sprejeta 15. februarja 2017⁽⁷⁷⁾, ni ne njen cilj ne učinek, da vpliva na ukrep Komisije na podlagi členov 107 in 108 PDEU.
- (112) Zato ni ustrezno prekiniti postopek.

7. ZAHTEVE NIZOZEMSKIH PRISTANIŠČ

- (113) Kar zadeva zahtevo nizozemskih pristanišč po preložitvi uvedbe davka od družb zanje, Komisija opozarja, da se ta postopek ne nanaša na nizozemska pristanišča, temveč na [francoska] (***) pristanišča. Poleg tega je Komisija v končnem sklepu v zadevi SA.25338 v zvezi z nizozemskimi pristanišči⁽⁷⁸⁾ zavrnila preložitev uvedbe davka od dohodkov družb za nizozemska pristanišča iz istih načelnih razlogov, kot so navedeni v tem sklepu. Poleg tega uvedba davka od dohodkov pravnih oseb za nizozemska pristanišča izhaja iz nizozemskega nacionalnega prava in Komisija v okviru člena 107 PDEU nikakor ni pristojna, da bi državi članici naložila, naj spremeni svojo zakonodajo, da bi določenim gospodarskim subjektom odobrila državno pomoč.

8. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (114) Oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb v korist subjektom, navedenim v ministrskih sklepih z dne 11. avgusta 1942 in 27. aprila 1943 (avtonomna pristanišča – ki so delno postala velika pomorska pristanišča, pomorske trgovinske zbornice, gospodarske zbornice, ki upravljajo pristaniške objekte, občine koncesionarji javne opreme v lasti države v pomorskih pristaniščih in podjetja, ki lahko namesto njih upravljajo to opremo), pomeni obstoječo shemo državne pomoči, ki ni združljiva z notranjim trgom.

⁽⁷⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 22. marca 1977 v zadevi Steinike & Weinlig/Zvezna republika Nemčija, 78/76, ECLI:EU:C:1977:52, točka 24.

⁽⁷⁶⁾ Glej končni sklep v zadevi o državni pomoči SA.25338 (UL L 113, 27.4.2016, str. 148).

⁽⁷⁷⁾ Uredba (EU) 2017/352 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. februarja 2017 o vzpostavitvi okvira za izvajanje pristaniških storitev in skupnih pravil o finančni preglednosti pristanišč (UL L 57, 3.3.2017, str. 1).

⁽⁷⁸⁾ Sklep Komisije z dne 21. januarja 2016 o pomoči SA.25338 (2014/C ex E 3/2008 ex CP 115/2004) – Nizozemska – Corporate tax exemption for public undertakings (UL L 113, 27.4.2016, str. 148).

- (115) Zato morajo francoski organi odpraviti obravnavano oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb in za zadevne subjekte uvesti davek od dohodkov pravnih oseb. Ta ukrep mora biti sprejet pred koncem koledarskega leta, ki teče na dan tega sklepa, in se začne uporabljati najpozneje za dohodke, ustvarjene z gospodarskimi dejavnostmi, z začetkom davčnega leta, ki sledi njegovemu sprejetju –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb v korist avtonomnih pristanišč (ki so delno postala velika pomorska pristanišča), pomorskih trgovinskih zbornic, gospodarskih zbornic, ki upravljajo pristaniške objekte, občin koncesionarjev javne opreme v lasti države v pomorskih pristaniščih in podjetij, ki lahko namesto njih upravljajo to opremo, pomeni obstoječo shemo državne pomoči, ki ni združljiva z notranjim trgovom.

Člen 2

1. Francija mora odpraviti oprostitev davka od dohodkov pravnih oseb iz člena 1 in za subjekte, v korist katerih se uporablja ta oprostitev, uvesti davek od dohodkov pravnih oseb.
2. Ukrep, s katerim bo Francija izpolnila obveznosti, ki izhajajo iz odstavka 1, mora biti sprejet do konca koledarskega leta, ki teče na dan uradnega obvestila o tem sklepu. Ta ukrep se mora začeti uporabljati najpozneje za dohodke, ustvarjene z gospodarskimi dejavnostmi, z začetkom davčnega leta, ki sledi njegovemu sprejetju.

Člen 3

Francija v dveh mesecih od uradnega obvestila o tem sklepu Komisijo obvesti o ukrepih, sprejetih za uskladitev s tem sklepom.

Člen 4

Ta sklep je naslovljen na Francosko republiko.

V Bruslju, 27. julija 2017

Za Komisijo
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije
